

BRANDS® ซัมเมอร์แคมป์ ปีที่ 26

เอกสารประกอบคำบรรยาย
วิชา **ONET**
ภาษาไทย

โดย อ.กัจจมาโนชญ์ โรจนทรัพย์ (ครูลิลลี่)

โรงเรียนวิทย์ศิลป์ PINNACLE

เอกสารประกอบการสอน วิชาภาษาไทย

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๒

ลดาคินคินชาติหลับไหล
หยาดย้อยพลอยน้ำค้างแวววาว
สายธารตั้งนาฬิกาแก้ว
เจียบเจียบกรวดทรายไหลริน

ต้นจั่นไหวไหวในลมหนาว
ราวฟ้าแก้วแหวนแดนดิน
แว่วแว่วจิ้งจอกจิ้งจอกเซาะซอกหิน
กลิ้งกระแสดินรู่แข่งเวลา

๑. การเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์มีกี่แห่ง

- ๑) ๑ แห่ง
- ๒) ๒ แห่ง
- ๓) ๓ แห่ง
- ๔) ๔ แห่ง

๒. โวหารภาพพจน์ชนิดใดไม่มีในบทประพันธ์นี้

- ๑) อุปมา
- ๒) บุคคลวัต
- ๓) อธิพจน์
- ๔) สัทพจน์

๓. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดมีความหมายหลากหลายที่สุด
- ๑) คางเบือน เบือนหน้ามา ไม่งามเท่าเจ้าเบือนชาย
- ๒) นางนวล นวลน่ารัก ไม่นวลพัคค์เท่านวลสงวน
- ๓) ถึงบางขัน ขันหทัยไว้กับน้อง แต่ก็ต้องพรากรมานำขัน
- ๔) สายหยุด หยุดคลื่นสิ้นแล้วหรือ รักเธอคือสายหยุดเมื่อยามสาย
๔. ข้อความต่อไปนี้ข้อใดมีเนื้อหาของการเปรียบเทียบต่างกับข้ออื่น
- ๑) นวลจันทร์เป็นนวลจริง เจ้านวลยิ่งนวลปลา
- ๒) แก้วซ้ำซ้ำใครต้อง อันแก้วน้องซ้ำเพราะชม
- ๓) หางไก่อว่ายแหวกว่าย หางไก่อล้ายไม่มีหางอน
- ๔) เนื้ออ่อนอ่อนแต่ชื่อ เนื้อน้องถาอ่อนทั้งกาย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๕-๖

- ก. พระพายรำเพยพัดมาฉิวเฉื่อย เรไรระรี่เรื่อยร้องอยู่หริงๆ
- ข. ทั้งสองข้างเป็นโชคเงินขอบคันขึ้นกันไว้ ทั้งเวลาที่ยื่นลงใดๆ จะค่าแล้ว
- ค. ดันหัวที่ใหญ่ไก่อ้อาราม งามด้วยกิ่งก้านประกวัดกัน ใบช่อมประชุมช่อเป็นฉัตรชั้น
- ง. ทั้งรัศมีพระสุริยอัยส่องอยู่รางๆ ขึ้นเรืองฟ้า เสียงชะนีเหนียวไม้ให้หาละห้อยโหย
๕. การพรรณนาธรรมชาติในข้อใดแสดงอารมณ์สะเทือนใจมากที่สุด
- ๑) ข้อ ก
- ๒) ข้อ ข
- ๓) ข้อ ค
- ๔) ข้อ ง
๖. ข้อใดไม่ปรากฏสัมผัสสระภายในวรรค
- ๑) ข้อ ก
- ๒) ข้อ ข
- ๓) ข้อ ค
- ๔) ข้อ ง
๗. ข้อใดมีจุดมุ่งหมายในการสังสารต่างกับข้ออื่น
- ๑) ระลอกน้ำระรินราว ระยับพริบประยิบพราว
- ๒) พื่เล็งแลดูกระแสสายสมุทร ละลิ่วสุดสายตาเห็นฟ้าขวาง
- ๓) ไกอฟ้ามาตัวเดียว เดินท้องเทียวเลี้ยวเหลี่ยมเขา
- ๔) อันคอื่นหมีนคคกำหนดแน่ เวนเลียแต่ใจมนุษย์สุดกำหนด

๘. คำประพันธ์ต่อไปนี้เป็นฉันทลักษณ์ใด

แลสูงก็แสงศศิสว่าง พิศพางพิมานแมน
แลโลกก็ล้วนสมุทรแดน ขจิจคอุไรชล

- ๑) กุขงคประยาศฉันท
- ๒) วสันตฉิลฉันท
- ๓) อินทรวชิรฉันท
- ๔) สัททูลวิกิพิศฉันท

๙. จากคำประพันธ์ในข้อ ๘ ข้อใดอนุมานความได้อย่างสมบูรณ์

- ๑) ความงามของดวงจันทร์
- ๒) ธรรมชาติยามค่ำคืน
- ๓) ทะเลยามเดือนหงาย
- ๔) ทิวทัศน์ยามกลางคืน

๑๐. ในเรื่องขุนช้างขุนแผน ข้อใดกล่าวถึงพฤติกรรมของชาวอยุธยาในประเด็นต่างกับข้ออื่น

- ๑) เสกขมื่นว่านยาเข้าท้าว
- ๒) คเนนบยับยามได้สามครา
- ๓) จุดเทียนสะกดข้าวสารปราย
- ๔) สะเดาะศาลบานเปิดหน้าต่าง

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

ผู้ใดทำกรรมใดไว้จะ ได้รับผลของกรรมนั้น การก่อทุกข์โทษแก่ผู้อื่นเป็นการทำกรรมทางกาย ทางวาจา และทางใจด้วย เพราะใจต้องก่อขึ้นก่อนจึงจะออกมาทางกาย ทางวาจา เพราะฉะนั้นความคิดนั้นแหละจึงเป็นตัวก่อกรรมที่สำคัญ อย่าวางแต่จะถึงกับแสดงออกแล้วจึงจะเป็นกรรมเลย เพียงแต่คิดอยู่ในใจไม่ทันได้แสดงออกหรือปกปิดเสียไม่แสดงออกก็ยังเป็นกรรมแล้วอย่างแน่นอนให้คุณให้โทษแก่ตนเองแล้วอย่างแน่นอน ฉะนั้นจึงต้องระวังความคิดหรือใจนั้นแหละให้ดี พยายามทำสติให้ติดต่อกันเพื่อจะได้ดูใจตนเองได้ติดต่อกันให้มากที่สุด

๑๑. ข้อใดเป็นแนวคิดหลัก

- ๑) ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
- ๒) ใจเป็นต้นทางแห่งกรรม
- ๓) กรรมทุกอย่างเกี่ยวเนื่องกัน
- ๔) ใจเป็นกาย นายเป็นบ่าว

๑๒. ข้อความนี้ใช้การขยายความด้วยวิธีใด

- ๑) ยกตัวอย่าง
- ๒) ใช้เหตุผล
- ๓) โต้แย้ง
- ๔) เปรียบเทียบ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๔

การรู้ความจริงของธรรมชาติจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อเรารู้แล้วเราก็จะปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายได้ถูกต้อง เหมือนกับในทางวิทยาศาสตร์ฝ่ายวัตถุที่ค้นพบความจริงคือกฎธรรมชาติบางอย่างหรือบางส่วน เมื่อค้นพบแล้วก็นำเอากฎธรรมชาติบางส่วนนั้นมาใช้ทำอะไรต่างๆ ได้ เช่น การสร้างสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ตั้งแต่เรือกลไฟ รถไฟ เรือบิน ตลอดจนคอมพิวเตอร์

๑๓. ข้อใดเป็นวิธีสังสารของข้อความนี้

- ๑) การนำเข้าเรื่อง
- ๒) การสรุปโดยให้เหตุผล
- ๓) การแสดงข้อมูลรายละเอียด
- ๔) การขยายเนื้อเรื่องพร้อมทั้งตัวอย่าง

๑๔. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือข้อใด

- ๑) การรู้กฎสำคัญของธรรมชาติ
- ๒) การประจักษ์ในความสำคัญของธรรมชาติ
- ๓) การใช้ประโยชน์จากความจริงของธรรมชาติ
- ๔) การประดิษฐ์สิ่งของสำคัญจากการค้นพบกฎธรรมชาติ

๑๕. สาระสำคัญของโคลงนี้คืออะไร

ก้านบัวบอกลิเกคืน	ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน	ชาติเชื้อ
โฉดฉลาดเพราะคำขาน	ควรทราบ
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ	บอกร้ายแสดงคืน

- ๑) ผลย่อมมาจากเหตุ
- ๒) กิริยาอาจเป็นสิ่งสำคัญ
- ๓) การกระทำใดๆ ย่อมมีสิ่งตามมา
- ๔) ธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับมนุษย์

๑๖. ข้อใดกล่าวถึงข้อความต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง

ความยุติธรรมคือการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผลนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ทุกหนทุกแห่ง บางคนเข้าใจว่าความยุติธรรมเป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่เป็นผู้ให้ตนเป็นผู้รับ ความเข้าใจเช่นนี้ผิด อันที่จริง ความยุติธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนจะต้องมีให้แก่กัน

- ๑) มินิยามศัพท์
- ๒) เป็นบรรยายโวหาร
- ๓) มุ่งโน้มน้าวใจ
- ๔) มีคำสำคัญคือความยุติธรรม

๑๗. ข้อใดสอดคล้องกับข้อความนี้

ในกระแสแห่งยุติธรรมา ยากจะหาความเกษมเปรมใจ

- ๑) ในโลกนี้หาความยุติธรรมได้ยาก
- ๒) ความหวังไม่สัมพันธ์กับความยุติธรรม
- ๓) การตัดสินใจที่ฝ่ายสมหวังและผิดหวัง
- ๔) ไม่มีใครจะพอใจในเรื่องเดียวกัน

๑๘. ข้อความต่อไปนี้สรุปได้ตามข้อใด

คนดีชอบแก้ไข คนจัญไรชอบแก้ตัว
คนชั่วชอบทำลาย คนมักง่ายชอบทิ้ง

- ๑) ทำสิ่งใดได้สิ่งนั้น
- ๒) สังคมย่อมมีทั้งคนดีและคนชั่ว
- ๓) นิรันดร์นำไปสู่พฤติกรรม
- ๔) สังคมมีคนหลากหลายลักษณะ

๑๙. สาระสำคัญของโคลงบทนี้คืออะไร

ฝูงคนกำเนิดคล้าย คลึงกัน
ใหญ่ย่อมเพศผิวพรรณ แผลบ้าง
ความรู้้อาเรียนทัน กันหมด
ยกแต่ชั่วดีกระด้าง อ่อนแก่ฤาไหว

- ๑) ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน
- ๒) จิตสำนึกและความประพฤติยากที่จะแก้
- ๓) การศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต
- ๔) แม้จะมีกำเนิดต่างกันแต่การศึกษาช่วยให้เท่าเทียมกัน

๒๐. ผู้ประพันธ์โคลงบทนี้ต้องการสื่อถึงสิ่งใด

ไหว้ศรีพนมรุ้งแหล่ง	บุรีรัมย์
ผู้สุรินทร์ถิ่นธรรม	ถิ่นช้าง
ศรีสะเกษยโสฯสัม-	ฤทธิ์มุกดาหารเฮย
เลาะเลียบลำโขงข้าง	เขตเข้าอุบลฯลฯ

- ๑) จังหวัดสำคัญในภาคอีสาน
- ๒) สถานที่ท่องเที่ยวในภาคอีสาน
- ๓) จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกัน
- ๔) เส้นทางการเดินทางจากบุรีรัมย์ไปยังอุบลราชธานี

๒๑. สาระสำคัญของข้อความต่อไปนี้คืออะไร

แลกเหรียญโทรศัพท์	๒ บาท
ถามทาง	๕ บาท
ถามหาคณ	๑๐ บาท

ทั้งหมดนี้ใช้ “ขอบคุณ” แทนได้

(ป้ายหน้าร้านค้าแห่งหนึ่ง)

- ๑) “ขอบคุณ” เป็นคำพูดที่มีราคา
- ๒) ปัจจุบันน้ำใจถูกเปลี่ยนไปเป็นเงินทอง
- ๓) พึงมีมารยาทเมื่อได้รับความอนุเคราะห์
- ๔) การหาโอกาสเพิ่มรายได้จากเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ย่อมเป็นไปได้

๒๒. การส่งสารในข้อใดมีเจตนาต่างกับข้ออื่น

- ๑) ใครบ้างที่อยู่ค่าฟ้า
- ๒) ใครจะไปกับอาจารย์บ้าง
- ๓) ใครบ้างเห็นเป็นอย่างอื่น
- ๔) ใครมีข้อสงสัยในเรื่องนี้บ้าง

๒๓. จุดประสงค์ของการกล่าวในข้อใดต่างกับข้ออื่น

๑) สารพัดโรคอย่าอย่า	ให้คืบคั่งมั่งมีทุกวันคืน
๒) จงกล่อมเกลี้ยงเกลียงกันให้ยืนยง	กว่าจะปลงชีวิตชีवाल
๓) ให้เจ้าไปสวัสดีมิชย	อย่าเจ็บไข้เดินทางไปกลางป่า
๔) แม่จงอยู่สุขเป็นนิรันดร์	อันตรายราคืออย่ามีพาน

๒๔. ข้อความต่อไปนี้ใช้โวหารชนิดใด

ดอกสีแดงของคันทรงนกยูงสองข้างทางผ่านตาไปอย่างรวดเร็ว รถเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเหมือนลอยไปในอากาศ ในตัวของกะทิบาโหวงเหมือนกลองเปล่า ยิ่งไยงยิ่ง

- ๑) บรรยาย และ อุปมา
- ๒) พรรณา และ อุปมา
- ๓) บรรยาย และ สาธก
- ๔) พรรณา และ สาธก

๒๕. การพรรณนาความในข้อใดแสดงนาฏการ

- ๑) ผีเสื้อสวยเต็มสี่ที่กลีบแก้ม
- ๒) ชมพูแย้มแดงระยับสลับม่วง
- ๓) ก้านเกสรอ่อนน่าน้ำผึ้งรวง
- ๔) หยาดหยดพวงพุ่มระย้าจากคาคบ

๒๖. คำประพันธ์ต่อไปนี้มีลักษณะการใช้ภาษาแบบใด

ทางเลือกคือทางหลัก	จะตายหนักหรือตายเบา
เพื่อนคิดจะเป็นเขา	หรือชนนงที่ล่องลอย
สายน้ำมีรอท่า	และเวลามีรอคอย
ควรที่จะล่าถอย	หรือเดินล่าเขาฝ่าน้ำ

- ๑) ภาษาเชิงพรรณนา
- ๒) ภาษาเชิงปฏิพากย์
- ๓) ภาษาเชิงไวพจน์
- ๔) ภาษาเชิงอธิบาย

๒๗. เรียงลำดับข้อความในข้อต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- ก. กล่าวคือทรงปฏิเสธว่า
- ข. ไม่มีสิ่งอื่นที่เป็นตัวตนของเราอยู่อีก
- ค. นอกจากชั้น ๕ ที่จัดเป็นกายกับจิตของเราแล้ว
- ง. ในพระสูตรต้นตปีฎก พระพุทธเจ้าทรงปฏิเสธการมีอยู่ของอัตตา

- ๑) ก ง ก ข
- ๒) ง ก ก ข
- ๓) ง ก ก ข
- ๔) ข ค ก ง

๒๘. ข้อความนี้ไม่มีวจนภาษาประเภทใด

“ฟ้าคืนนี้งามนัก มีดวงดาวระยิบพริบพราว คฤตินั่งชันเข่าอยู่ริมระเบียงแหงนดูดาวด้วยความรู้สึกหงๆ ขณะนั้นเธอรู้สึกว่ามีใครเดินมาและเอ้อมมือมาลูบศีรษะเธอเบาๆ ฟ่อนนั่นเอง”

- ๑) อาการภาษา
- ๒) กาลภาษา
- ๓) สัมผัสภาษา
- ๔) ปริภาษา

๒๙. ข้อความต่อไปนี้ควรอยู่ส่วนใดของเรื่อง

สัญลักษณ์แบบแผนนี้มีความหมายเป็นที่เข้าใจของผู้อ่านทั่วไป อาทิ กาเป็นสัญลักษณ์ของผู้ต่ำศักดิ์

- ๑) การเปิดเรื่อง
- ๒) การปิดเรื่อง
- ๓) ส่วนขยายของเรื่อง
- ๔) ประเด็นหลักของเรื่อง

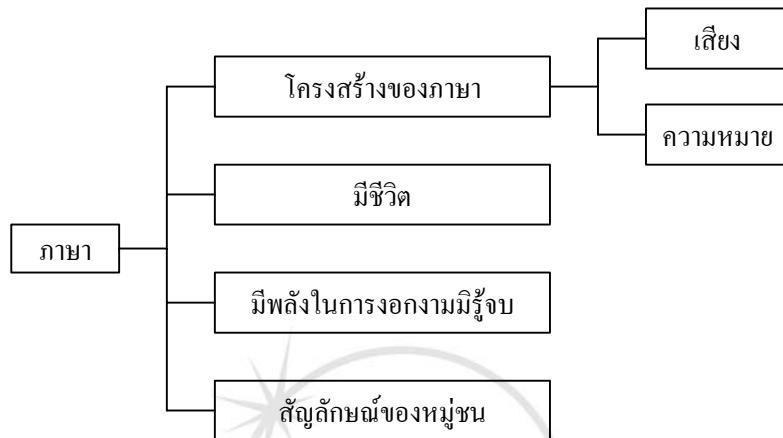
๓๐. ส่วนของแบบฟอร์มการขอกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไปนี้ ต้องกรอกข้อมูลของบุคคลใด

คนที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	จบการศึกษาชั้น	ขณะนี้กำลังทำอะไร
๑				
๒				
๓				
๔				

- ๑) บิดา มารดา
- ๒) ผู้ปกครอง
- ๓) พี่น้อง
- ๔) ผู้ขอกู้ยืม

พิจารณาผังมโนภาพแล้วตอบคำถามข้อ ๓๑-๓๒

๓๑. ข้อใดเหมาะสมที่จะเป็นชื่อผังมโนภาพ

- ๑) วิวัฒนาการของภาษา
- ๒) องค์ประกอบของภาษา
- ๓) ความหมายของภาษา
- ๔) ลักษณะสำคัญของภาษา

๓๒. ข้อใดไม่ปรากฏในผังมโนภาพข้างต้น

- ๑) ภาษามีระบบ
- ๒) ภาษามีความงดงาม
- ๓) ภาษาแสดงเอกลักษณ์
- ๔) ภาษามีการเปลี่ยนแปลง

๓๓. ข้อใดใช้คำศัพท์ในการประชุมไม่ถูกต้อง

- ๑) ประธานขอให้ผู้ช่วยเลขานุการนับคะแนนเสียงจากสมาชิกที่ลงมติด้วยวิธีการยกมือ
- ๒) ประธานขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 12/2549 หลังจากมีการแก้ไขแล้ว
- ๓) ประธานสรุปญัตติของที่ประชุมว่าให้เลื่อนการจัดทัศนศึกษาออกไปอีก ๒ เดือน
- ๔) ในระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องประธานขอให้เหรียญกษาปณ์รางวัลรับ-รายจ่ายของการจัดงานปีใหม่ที่ผ่านมา

๓๔. ในการประชุม เหตุการณ์ใดไม่ถูกต้อง

- ๑) ประธานกล่าวเปิดการประชุมคณะกรรมการจัดงานวันเด็ก มีผู้มาประชุม ๕ คน จากจำนวนกรรมการทั้งหมด ๘ คน
- ๒) รองประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าวันนี้ประธานป่วยกะทันหัน ดังนั้นรองประธานจะทำหน้าที่แทนประธานในครั้งนี้
- ๓) ในการประชุมมีผู้สังเกตการณ์หลายคนที่เสนอความคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมในวันงาน
- ๔) ประธานกำลังให้ที่ประชุมลงมติเรื่องในงานวันลอยกระทงหลังจากมีกรรมการออกจากห้องประชุมไปจนเหลือผู้เข้าประชุมเพียง ๖ คน จากกรรมการ ๘ คน

๓๕. ข้อใดมีทั้งข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

- ๑) กำลังสงครามครั้งนี้ คู่ที่ยังขาดกวดขัน
พรุ่งนี้น้ำที่จะโรมรัน พระทงธรรม์จึงทราบฝ่าธุลี
- ๒) สมเด็จพระบิดาให้หาที่ ใช้แต่ครั้งนั้นนั้นหาไม่
ถึงสองครั้งพี่ซัดรับตั้งไว้ ยังมีได้บอกเจ้าให้แจ้งการ
- ๓) อันระเด่นมนตรีกูเรป็น ก็ขัดข้องเคืองกันเป็นข้อใหญ่
ไปอยู่เมืองหมันหยากว่าปีไป ที่ไหนจะยกพลมา
- ๔) แม่นมียกพลไกร ไปช่วย ถึงเราม้วยก็อย่ามาคูผี
อย่าดูทั้งเปลวอัคคี แต่วันนี้ขาดกันจนบรรลัย

๓๖. ข้อใดมีนัยเป็นคำถาม

- ๑) อันความรักของแม่มีแปรผัน รักใคร่ทันเทียบค่าหาที่ไหน
- ๒) อันความกรุณาปราณี จะมีใครบังคับก็หาไม่
- ๓) อันหญิงหนึ่งชายสองแม่ต้องใจ ก็หาไม่ควรข้องของรักใคร่
- ๔) อันหญิงชายหมายรักสมัครสมาน เจ้าจงงานจะเลือกเขาหรือเราแน่

๓๗. ข้อใดไม่มีความหมายโดยนัย

- ๑) เด็กๆ ฝึกใช้มือขวาเขียนหนังสือ
- ๒) มือขวาของสมศักดิ์มีแผลเป็นบนหลังมือ
- ๓) คนส่วนมากใช้มือขวาทำงานที่สำคัญเสมอ
- ๔) ผู้อำนวยการใช้มือขวาของเขาทำงานชิ้นนี้

๓๘. ข้อใดสื่อความหมายนัยตรง

- ๑) คนที่เข้าตามตรอกออกตามประตูย่อมปลอดภัยเสมอ
- ๒) งานช่างสุรินทร์ปีนี้เป็นงานช่างจริงๆ ช่างก็มาก คนชมก็มาก
- ๓) เรือลำนี้ขึ้นคานแล้ว เพราะเจ้าของใช้เรือที่เพิ่งต่อมาใหม่แทน
- ๔) บรรดาเพื่อนๆ มักมาล้อมทับเขา ทำให้เขาไม่สามารถตั้งตัวได้

๓๕. ข้อใดที่อนุমানไม่ได้จากข้อความต่อไปนี้

ตั้งแต่ลูกๆ ของสมศรีสามารถทำงานเลี้ยงตัวเองได้ เธอก็เลิกทำกิจการรับซื้อของเก่า และไปเข้าวัด ฟังนั่งสมาธิ

- ๑) สมศรีเคยทำงานเลี้ยงลูกๆ
- ๒) ลูกๆ ช่วยกันเลี้ยงดูสมศรี
- ๓) สมศรีสนใจการนั่งสมาธิ
- ๔) สมศรีเคยมีรายได้จากการซื้อขายของเก่า

๔๐. ข้อใดที่อนุমানไม่ได้จากข้อความต่อไปนี้

น้องของชัยวัฒน์สอบเข้าได้คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเดียวกับเขา ซึ่งเกินความคาดหมาย ของทุกคนในครอบครัว

- ๑) ชัยวัฒน์มีพี่น้องชาย
- ๒) น้องของชัยวัฒน์เรียนไม่เก่ง
- ๓) ชัยวัฒน์เรียนในระดับอุดมศึกษา
- ๔) คนในครอบครัวไม่คิดว่าน้องจะสามารถสอบเข้าเรียนคณะแพทยศาสตร์

๔๑. วิธีการอนุমানในข้อใดต่างกับข้ออื่น

- ๑) นักเรียนคนนั้นอาจสอบตก เขาฟังคำอธิบายไม่ทัน เข้าเรียนก็สาย
- ๒) คนมาชมการแสดงมากเกินไปเกินความคาดหมายจนเกิดความแออัด อาจมีคนเป็นลมได้
- ๓) ผู้ปกครองกับครูประจำชั้นร่วมมือกันดูแลบุตรหลานดีเช่นนี้ นักเรียนคงมีผลการเรียนดีขึ้น
- ๔) อาจารย์ที่ปรึกษาอธิบายวิธีทำแบบทดสอบเกือบชั่วโมง นักเรียนน่าจะเข้าใจได้แจ่มแจ้ง

๔๒. ข้อใดไม่มีเจตนาสอนโดยตรง

- ๑) อันวาจาการมคมกว่ามีด จะใช้กรีดควรยั้งอย่าพลั้งผล
- ๒) อันเพชรดีมีค่าราคายัง ส่งให้ถึงจะรู้ค่าราคาหรือ
- ๓) อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
- ๔) อันความรู้รู้กระจ่างแต่อย่างเดียว แต่ให้เชี่ยวชาญเถิดจะเกิดผล

๔๓. ข้อใดแสดงพันธกิจของภาษาต่างกับข้ออื่น

- ๑) รู้จักเพียงพอก่อสุขทุกเมื่อ
- ๒) ทั้งนี้เริ่มมีผลแต่บัดนี้
- ๓) คุระเบียบการได้ที่นี้
- ๔) เทียบบินนี้ดังสูบบุหรี่

๔๔. ข้อใดสะกดถูกต้องทุกคำ

- ๑) ศิลปวัตถุ กัลปาวสานต์ กุศลกรรมบท
- ๒) ศิลปะปฏิบัติ กิจจะลักษณะ วิสัญญีแพทย์
- ๓) ศิลปะลักษณะ อิริยาบถ วิภัติปัจจัย
- ๔) ศิลปะวิทยา กรรมวาจาจารย์ คริสตศักราช

๔๕. ข้อใดมีคำที่สะกดถูกสลับกับคำที่สะกดผิด
- ๑) กระทบ กระเฝิบ กระโถน กระถาง
 - ๒) เสียงกริ่ง เมากำ เกรียวกราว ฟันกราม
 - ๓) ยิงกราด เกรี้ยวกาด หยาบกร้าน ยืนกราน
 - ๔) กระพริบตา ไบกระเพรา กะทัดรัด กระเทย
๔๖. เสียงวรรณยุกต์ข้อใดต่างกับข้ออื่น
- ๑) ทรงธรรมล้ำมนุษย์-
 - ๒) ฤทธิรุทรมหาศาล
 - ๓) บำเพ็ญพะสิการ
 - ๔) ทุกอย่างงามตามวิสัย
๔๗. ข้อใดมีจำนวนเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวน้อยที่สุดโดยไม่นับเสียงซ้ำ
- ๑) สุดสายตาข้าเห็นเป็นทุ่งเวียง
 - ๒) ในโลกนี้มีอะไรเป็นไทยแท้
 - ๓) ของไทยแน่นั้นหรือคือภาษา
 - ๔) ชลลันเจ้งแผ่นดินหอมร้องกรวญคร่ำ
๔๘. พยางค์ท้ายข้อใดมีเสียงสระตรงกับพยางค์ที่ขีดเส้นใต้ “จราจร จลาจล”
- ๑) ถนน ถนอม
 - ๒) ขนอน โขนง
 - ๓) ฉลอง ฉงน
 - ๔) สนม สนน
๔๙. ข้อใดมีเสียงพยัญชนะท้ายน้อยที่สุดโดยไม่นับเสียงซ้ำ
- ๑) จงจำไว้ว่าอนาคตที่สดใสต้องเริ่มต้นเดี๋ยวนี้
 - ๒) จงมองหาโอกาสที่ซ่อนอยู่ในอุปสรรคที่เผชิญ
 - ๓) จงจำไว้ว่าคำพูดที่อ่อนหวานช่วยสมานใจได้ดี
 - ๔) จงวางคืนสอกับกระดาษโน้ตไว้ข้างโทรศัพท์ทุกเครื่อง
๕๐. เสียงของคำในข้อใดต่างกับข้ออื่น
- ๑) หลบหลีก
 - ๒) รับรอง
 - ๓) ปกปิด
 - ๔) นัดแนะ

๕๑. ข้อใดมีคำนาม

- ๑) วางยา วางเบ็ด
- ๒) หมดเปลือก หมดตัว
- ๓) กลับใจ กลับคำ
- ๔) จากจร จากพราก

๕๒. ข้อใดเป็นคำกริยาทุกคำ

- ๑) กล้ากลืน กำสรด เถลิง
- ๒) กัลบก แกลง ขมา
- ๓) บัณชुर อนุมัติ สมคูล
- ๔) สลอน สัมมาการวะ อนุมาน

๕๓. ข้อใดไม่มีคำบุพบท

- ๑) เขากลับถึงบ้านได้เพราะโชค
- ๒) อุทกภัยครั้งทำความเสียหายเกือบทั่วประเทศ
- ๓) ความอ่อนน้อมเป็นคุณสมบัติของคนดี
- ๔) ขอเชิญพุทธศาสนิกชนร่วมทำบุญ ณ วัดกลาง

๕๔. ประโยคต่อไปนี้จะคำในหมวดใด “มะม่วงนี้เพิ่งหล่นจากต้นเมื่อเช้า”

- ๑) วิสามานยนาม
- ๒) สกรรมกริยา
- ๓) ลักษณนาม
- ๔) สันธาน

๕๕. คำในข้อใดสามารถอ่านต่อเนื่องกันเป็นคู่ใหม่ที่มีความหมายได้ทุกคำ

- ๑) รังวัดใจดีปลีกกล้วยแขกเต้า
- ๒) แก้วตาน้ำใจหายใจดำเสีย
- ๓) บัชรเชิญชวนชมชื่นใจรื่นรมย์
- ๔) รายเรียงร้อยกรอน้ำข้าวแบ่งฝุ่น

๕๖. คำในข้อใดที่สลับตำแหน่งแล้วไม่เป็นคำประสม

- ๑) อย่าใจร้อนเพราะจะร้อนใจกันภายหลัง
- ๒) แม่บ้านไปทำงานที่บ้านแม่ทุกๆ วัน
- ๓) ฉันทใจหายจนหายใจไม่ทั่วท้อง
- ๔) เขาดีใจจนตัวลอยที่น้ำมันลอยตัว

๕๗. ข้อใดมีอักษรนำมากที่สุด

- ๑) เปรียบปราชญ์ปรีชาญาณ เกิดอยู่ ไหนนา
- ๒) สองพีคิเคเองอ้า อย่าได้ถามเฝือ
- ๓) จิงตริสประกายปราศรัย มาในป่าไม้ไบนนา
- ๔) พังพลายหลายหมู่ชรัอง ในเดือนท้องรื่องระงม

๕๘. ข้อใดไม่มีเสียงอักษรควบไม่แท้

- ๑) ผู้สมัครรับเลือกตั้งกำลังกล่าวปราศรัยหาเสียง
- ๒) เศรษฐีใจบุญบริจาคเงินช่วยเหลือเด็กกำพร้า
- ๓) การตัดไม้ทำลายป่าเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- ๔) จันทบูรราคาเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของธรรมชาติ

๕๙. ข้อใดเป็นคำซ้อนทุกคำ

- ๑) ลอดลายมังกร สิ่งสาราสัตว์ น้ำท่า
- ๒) โมโหโกรธา ดั่งเดิม ปางก่อน
- ๓) เสกสรรค์ เก็บงำ บาปบุญคุณโทษ
- ๔) วิชาความรู้ ข้าวปลาอาหาร แม่ไม้มวยไทย

๖๐. ข้อใดมีคำที่สลับคำแล้วไม่เป็นคำซ้อน

- ๑) ปนปลอม ยีวน
- ๒) ร่อนเร่ เลื่อนราง
- ๓) ทนทาน โลมเกล้า
- ๔) กลับกลอก ลอกเลียน

๖๑. ข้อใดใช้เครื่องหมายไม่ถูกต้อง

- ๑) คัมภีร์ภาพ (คำพิระพาบ) ความลึกซึ้ง
- ๒) “ไวตาแลค” ผลิตภัณฑ์เสริมแคลเซียมและวิตามินดีสำหรับเด็ก
- ๓) ผู้สนใจสั่งใบซื้อสินค้ามาได้ที่ตู้ ป.ณ. ๑๕๕๕ จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
- ๔) เปิดสอนหลักสูตรธุรกิจความงาม สนใจสมัครเรียนได้ทุกวัน โทรฯ ๐๒-๕๒๒๕๕๕๕

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๖๒ – ๖๓

การพัฒนาคน พัฒนาสังคม ไม่มีทางได้ผลจริงถ้าทอดทิ้งฐานของการพัฒนา คือ มโนกรรม เป็นอันว่าอารยธรรมปัจจุบันที่มีตะวันตกเป็นตัวแทนนี้เจริญมาด้วยแนวคิดพื้นฐาน คือ ความมุ่งหมายเพื่อพิชิตธรรมชาติ แต่ปัจจุบันตะวันตกกลับคิดถึงคุณค่าที่ซึ่งเป็นแนวคิดของบรรพบุรุษของตนเอง

๖๒. ข้อความนี้มีคำสมาสกี่คำ

- ๑) ๓ คำ
- ๒) ๔ คำ
- ๓) ๕ คำ
- ๔) ๖ คำ

๖๓. ข้อความนี้มีคำซ้อนกี่คำ
- ๑) ๒ คำ
 - ๒) ๓ คำ
 - ๓) ๔ คำ
 - ๔) ๕ คำ
๖๔. ข้อใดไม่ต้องใช้ไม้ยมก
- ๑) อาจารย์เรียกนักเรียนเป็นคนคนไป
 - ๒) เขาว่าจะไปแต่ไปก็ลืมจนเพลินทำอย่างอื่น
 - ๓) ผู้จัดการให้เตรียมห้องห้องนี้ไว้รับรองแขก
 - ๔) ฉันนั่งนอนนอนอยู่ในบ้านจนรู้สึกเบื่อ
๖๕. ข้อใดใช้คำผิดความหมาย
- ๑) ประชาชนบริจาคเงินร่วมกองทุนการกุศล
 - ๒) ชายหนุ่มกำลังสอจดสายสายตาหาคนรัก
 - ๓) เกิดอุบัติเหตุมีคนเสียชีวิตจำนวนมาก
 - ๔) พระภิกษุสมชายได้ลาสิกขาบทเมื่อเดือนที่แล้ว
๖๖. ข้อใดมีข้อบกพร่องต่างกับข้ออื่น
- ๑) อิสรภาพก็ตกเป็นของเขาในที่สุด
 - ๒) เรื่องนี้ดูยังไงก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ
 - ๓) มีผู้คนมารวมกันเยอะแยะเลย
 - ๔) อย่าลืมนะวันพรุ่งนี้เชิญไปงานด้วยกัน
๖๗. ข้อใดมีความหมายบอกเฉพาะจำนวน
- ๑) เบญจเพส
 - ๒) เบญจพรณ
 - ๓) เบญจางคประดิษฐ์
 - ๔) เบญจรงค์
๖๘. ประโยคข้อใดไม่มีข้อบกพร่อง
- ๑) บุคคลควรมีมารยาทในการสื่อสาร
 - ๒) เมื่อสองสหายมาพบกัน ความดีใจก็เกิดขึ้น
 - ๓) ข้อสอบชุดนี้ไม่ยากที่จะทำความเข้าใจเลย
 - ๔) รัฐบาลบรรจุข้อตกลงในการเจรจากับเพื่อนบ้าน

๖๕. ประโยคใดไม่กระชับ

- ๑) สภาพเศรษฐกิจโดยภาพรวมจะขยายตัวไปในทิศทางเดียวกัน
- ๒) ทุกคนควรช่วยป้องกันภัยต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย โจรภัย และอุทกภัย
- ๓) สนามกอล์ฟรุกกล้าเขตพื้นที่ป่า และแย่งน้ำจากแหล่งชลประทาน
- ๔) ประชากรทั่วโลกล้วนแสวงหาความสุข ความสบายในการดำเนินชีวิตด้วยกันทุกคน

๗๐. ในข้อความนี้มีประโยคที่สมบูรณ์กี่ประโยค

พิธีกระทำสัตย์สาบานต่อกษัตริย์นี้ เป็นพิธีของศาสนาพราหมณ์ที่ได้เข้าไปมีบทบาทอยู่ในราชสำนักของกษัตริย์รัฐสังคมาทาสของสมัยนครหลวง

- ๑) ๑ ประโยค
- ๒) ๒ ประโยค
- ๓) ๓ ประโยค
- ๔) ๔ ประโยค

๗๑. การเขียนประกาศในข้อใดไม่ชัดเจน

- ๑) ให้เช่าอาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น ๒ คูหา หน้าสนามบึงสุวรรณภูมิ สนใจติดต่อที่นี่
- ๒) มหาวิทยาลัยจะใช้ระเบียบว่าด้วยค่าหน่วยกิตใหม่สำหรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๐ เป็นต้นไป
- ๓) พบกระเป๋าสตางค์ในรถแท็กซี่ฟ้าแดงทะเบียน ยน ๑๒๔๕ กรุงเทพมหานคร ผู้ใดเป็นเจ้าของติดต่อ ๐๘๖-๒๓๒๕๕๔๔
- ๔) รับซื้อของโบราณ ของสะสมมีค่าทุกอย่าง เหล้าฝรั่ง งาม้าง และเครื่องเงิน ติดต่อ ๐๘๖-๒๓๒๕๕๔๔

๗๒. ข้อใดเป็นภาษาแบบแผน

- ๑) คุณก็รู้ว่าเราต้องร่วมมือกัน
- ๒) เขาก็เป็นคนมีน้ำใจคนหนึ่งทีเดียว
- ๓) ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งเจ้านาย
- ๔) บรรดาชายและหญิงล้วนอุทิศตนเพื่อสังคม

๗๓. ถ้านวนใดมีความหมายว่าเป็นศัตรู

- ๑) ลิ่นกับพิน
- ๒) เกล็ดจิมเกล็ด
- ๓) ขมื่นกับปุน
- ๔) ชิงกีร์รา ข่าก็แรง

๗๔. ถ้านวนในข้อใดมีแนวคิดในทำนองเดียวกัน

- ๑) ปากหวานก้นเปรี้ยว, ปากว่าตาขยิบ
- ๒) ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น, คูช้างให้คูหาง คุณนางให้คุณแม่
- ๓) พบไม้งามเมื่อขวานบั่น, เรือล่อมเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่
- ๔) ชีปล่อยปลาแห้ง, เกล็ดตัวกินไข่ เกล็ดปลาไหลกินน้ำแกง

๗๕. ข้อใดมีคำที่ไม่ใช่คำราชาศัพท์

- ๑) ทอดพระเนตร ที่ประทับ รับประทาน
- ๒) ลาดพระบาท บ้วนพระโอษฐ์ เครื่องต้น
- ๓) ฉลองพระองค์ ทรงกีฬา ทรงธรรม
- ๔) พระยอด พระพิมพ์ พระแท่น

๗๖. เลือกข้อที่ถูกต้องเพื่อเติมลงในช่องว่าง

“พระเจ้าหลานเธอทรงพระเยาว์ จึง.....”

- ๑) ไม่โปรดที่จะประทับนั่งนานๆ
- ๒) ทรงไม่โปรดที่จะประทับนั่งนานๆ
- ๓) ไม่ทรงโปรดที่จะประทับนั่งนานๆ
- ๔) ทรงไม่โปรดที่จะทรงประทับนั่งนานๆ

๗๗. ข้อใดเป็นคำสมาสทุกคำ

- ๑) เสกสรร ทนตกรรม โลกหล้า
- ๒) เจตจำนง อนันตคุณ ราชดำริ
- ๓) อริยสงฆ์ วรรณคดี สามเวท
- ๔) เจตภูมิ ปางบรรพ์ ทิวราตรี

๗๘. ข้อใดมีคำสันธิ

- ๑) สุบินนิมิต สัมมาวาจา คิลานเภสัช
- ๒) นภาคล โสทวิเวก ประชาบดี
- ๓) นิลุบล สรรพสามิต มโนภาพ
- ๔) วิทยาศาสตร์ ปัญญาคุณ วจิวิภาค

๗๙. ข้อความต่อไปนี้ใส่เครื่องหมายได้กี่แห่ง

เขามิรายได้จากการขายของเล็กน้อยในกรุงเทพฯ เดือนหนึ่งมีเงินรายได้ไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จากการขายผลไม้หลายชนิด เช่น มะม่วง แดงโม ฝรั่ง

- ๑) ๔ แห่ง
- ๒) ๕ แห่ง
- ๓) ๖ แห่ง
- ๔) ๗ แห่ง

๘๐. ข้อใดเป็นคำไวพจน์ของคำว่า “สุนทรีย์”

- ๑) วิโรจน์ ชัชวาล
- ๒) คำเกิง จรัส
- ๓) พิลาส ล้ายอง
- ๔) สุขุมาล พจมาน

สรุปภาษาไทย

๑. โครงสร้างพยางค์ นักเรียนยังจำได้ไหมคะ ?
โครงสร้างพยางค์มี
 ๑. พยัญชนะ
 ๒. สระ
 ๓. วรรณยุกต์
แล้วอะไรคะ ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
⇒ วรรณยุกต์ค่ะ (ชนะเลิศ! ที่ตอบถูก)
๒. พยัญชนะท้าย บางพยางค์มี บางพยางค์ไม่มีก็ได้ นะคะ
๓. โครงสร้างพยางค์เหมือนหรือต่างกันให้ดูที่พยัญชนะท้าย
พยางค์ใด มี เสียงพยัญชนะท้ายนั้นคือพยางค์ปิด
พยางค์ใด ไม่มี เสียงพยัญชนะท้ายเป็นพยางค์เปิด
๔. ทั้งพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด มีทั้งรูปและเสียง แต่ข้อสอบจะเน้นเสียงนะคะ
๕. พยัญชนะมี ๔๔ รูป จัดเป็นเสียงมี ๒๑ เสียง เพราะหลายรูปนั้นนับเป็นเสียงเดียว
เช่น ท ฑ ฒ ฐ ฎ ทั้ง ๖ รูปนับเป็นเสียงเดียว คือเสียง ทอ
(มีนำละถึงเหลือจำนวนเสียงน้อย ก็เพราะอย่างนี้เอง)
๖. พยัญชนะต้น ๔๔ รูป แบ่งเป็น ๓ หมู่ เรียกว่าอักษร ๓ หมู่ หรือ ไตรยางศ์
๗. อักษรกลาง ท่องว่า ไก่ จิก เด็ก ตาย บน ปาก โอ่ง
(ก จ ค ฎ ต ฏ บ ป อ)
๘. อักษรสูง ท่องว่า ผี ผาก สูง ข้าว สาร ให้ ลั่น
(ผ ฝ ถ ฐ ข ฃ ส ศ ษ ห ฉ)
๙. อักษรต่ำคู่ ท่องว่า พี่ แฟน เธอ คง แช่ว เสียว ชัน
(พ ภ ฟ ฐ ฑ ท ท ค ค ฌ ฌ ฮ ษ ฉ ฌ)
๑๐. อักษรต่ำเดี่ยว ท่องว่า งูใหญ่ นอน อยู่ ณ ริม วัต โม พิ โลก
(ง ญ ฌ น ย ร ว ม พ ล)
๑๑. ที่เรียกอักษร ต่ำคู่ เพราะเสียงจะเหมือนอักษรสูงเป็นคู่ๆ เช่น ผ กับ พ
๑๒. เสียงควบกล้ำของไทยดั้งเดิมจะมี ๑๑ เสียง
ตร พร ปร กร คร
พล ปล กล คล
กว คว
เสียง /พล/ เช่น “ครูชอบร้องเพลง กับน้องพลับ ชอบเล่นดอกไม้เพลิง”

๑๓. ถ้าขึ้นต้นด้วยอักษรตัวอื่นจะเป็นเสียงควบกล้ำจากต่างประเทศ
 เช่น บร บล ฟร ฟล ดร
 บร เช่น “ครูใช้ผงซักฟอกยี่ห้อ **บริส**”
 บล เช่น “นำหวานเฮลส์**บลู**บอย”
 ฟร เช่น “ใครๆ ก็ชอบของ**ฟรี**”
 ดร เช่น “ครูได้เป็น**ดริม**เมเยอร์”
๑๔. **ควบกล้ำไม่แท้** มี ๒ แบบ
 ๑. ไม่ออกเสียง ร ออกเสียงเฉพาะตัวหน้า เช่น จริง สร้าง สร้อย
 ๒. **ทร** ออกเสียงเป็น **ซ** เช่น ทรวด ทรง ทราบ ทราม ทราย
๑๕. **ทร** สามารถเป็นทั้งควบกล้ำ **แท้** และควบกล้ำ **ไม่แท้** ได้
 เช่น นิ**ทร**า (แท้) ท**ร**วด**ทร**ง (ไม่แท้)
๑๖. สระมี ๒๑ รูป
 ๑๗. อักษรไทยที่เป็นสระได้มี **อ ว ย**
 ๑๘. เสียงสระมี ๒๑ เสียง
 ๑๙. สระเดี่ยวมี ๑๘ เสียง จัดเป็นคู่ได้ ๙ คู่ สระ ๑๘ เสียงมันจับคู่เป็นคู่กันแล้ว ๙ คู่
 ๒๐. สระประสมมี ๓ เสียง **เอีย อัว เอือ** ท่องว่า **เมียกลัวเรือ**
 ๒๑. **อำ** **ไ** **อ** **เอา** **ฤ** **ฤ** **ฎ** **ฎ** ถูกจัดว่าเป็นพยางค์ **ไม่ใช่สระ**
 ๒๒. **อำ** **ไ** **อ** **เอา** มีตัวสะกดเสมอ ท่องว่า **จำใจไปเอา**
 ๒๓. **อำ** สะกดด้วย **ม** **อ + อะ + ม**
 ๒๔. **ไ** สะกดด้วย **ย** **อ + อะ + ย**
 ๒๕. **อ** สะกดด้วย **ย** **อ + อะ + ย**
 ๒๖. **เอา** สะกดด้วย **ว** **อ + อะ + ว**
 ๒๗. สระสามารถออกเสียงไม่ตรงกับรูปได้ เช่น รูปยาวออกเสียงสั้น รูปสั้นออกเสียงยาว
 ๒๘. **ท่าน** ออกเสียงเป็น **ทัน**
 ๒๙. **กิโล** ออกเสียงเป็น **กิโล**
 ๓๐. สระบางรูป **ไม่ออกเสียง** ก็ได้ เช่น เหตุ ชาติ
 ๓๑. สระลดรูป คือรูปสระหายไป เช่น คน สระโอะหายไป โตะ + น = คน
 ๓๒. สระเปลี่ยนรูป คือสระเปลี่ยนเป็นรูปสระอื่น
 เช่น **วัด** เปลี่ยนจากสระอะเป็นไม้หันอากาศ **วะ + ด = วัด**
 ๓๓. เมื่อมี **ตัวสะกด** เข้ามาจะเกิดการ **ลดรูป** และ **เปลี่ยนรูป**
 ๓๔. **วรรณยุกต์** มี ๔ รูป ๕ เสียง เสียงสามัญไม่มีรูป
 วรรณยุกต์ คือ เสียงดนตรีเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยด้วยนะ
“จงภูมิใจเถิดเป็นไทย...มีวรรณยุกต์ใช้ไม่เหมือนชาติอื่น”
 ๓๕. ทุกพยางค์ในภาษาไทยต้องมีเสียงวรรณยุกต์เสมอ

๓๖. เปลี่ยนรูปวรรณยุกต์จะเปลี่ยนความหมายทันที
เช่น ปา ป่า ป้า ป๊า ป๋า (คืนนี้ป้ามาดึกจัง)
๓๗. วรรณยุกต์มีในภาษาไทยและจีน
๓๘. ตัวอักษรไทยที่ไม่สามารถใช้เป็นตัวสะกดได้มี ๑ ตัว ไม่ใช่ฝีฝักถูงข้าวสาร นะคะ
คือ ฝ ฝ ฦ อ ห ฉ ฮ ท่องว่า ฝี ฝัก ฦอ เอม ให้ ฉัน ฮะ
๓๙. ตัวสะกดมีกี่แม่คะ เสียงตัวสะกดมีอยู่ ๘ เสียง ๘ แม่ แม่กบ กับ แม่กด เป็นเสียงอะไร
แม่กด เสียง /ต/ แม่กบ เสียง /ป/
๔๐. แม่กด คือ เสียง /ต/
๔๑. แม่กบ คือ เสียง /ป/
๔๒. คำที่ไม่เคยไปบวกกับคำใดเลย เรียกว่า คำมูล เช่น ทูเรียน แต่ทูเรียนก็สามารถแปลงร่างเป็นคำประสมก็ได้
๔๓. ทูเรียนกวน เป็นคำประสม เพราะเกิดจาก ทูเรียน + กวน
๔๔. คำมูลมีหลายพยางค์ก็ได้ เช่น คิฉัน มะละกอ ขจี ฯลฯ (ต้องพูดพร้อมกันทั้ง ๑ พยางค์ มะละกอแยกจากกันไม่ได้)
๔๕. คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาส คำสนธิ คำ ๕ คำที่กล่าวมา เกิดจากการรวมกันของคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป เป็นการสร้างคำใหม่ขึ้นมาใหม่
- “สม ซ้อน ซ้ำ” แต่งงานกันที่ไทย แต่ สมาส สนธิ แต่งงานกันที่อินเดีย
๔๖. คำประสมกับคำซ้อนหน้าตาจะคล้ายๆ กัน
(เฮ้! ครูษาแล้วหนูจะสังเกตอย่างไร)
๔๗. ผู้คน เรือแพ พ่อแม่ เป็น คำซ้อน เพราะความหมายต้องเหมือน ต้องคล้ายและ ต้องตรงข้าม
๔๘. ผู้แทน เรือด่วน พ่อครัว เป็นคำประสม เพราะความหมายไม่เหมือน ไม่คล้าย และ ไม่ตรงข้าม
๔๙. คำ ๒ คำที่เอามาซ้อนกันต้องมีความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามก็ได้
๕๐. คำ ๒ คำที่เอามาประสมต้องมีความหมาย ไม่เหมือนกัน ไม่คล้ายกัน และ ไม่ตรงข้าม
๕๑. คำซ้อนเอามารวมกันแล้วจะไม่เกิดความหมายใหม่ แต่คำประสมเอามารวมกันแล้วจะเกิด
ความหมายใหม่
๕๒. คำประสมความหมายหลักอยู่ที่คำหน้า (คำต้น) เช่น บ้านเช่า (ความหมายต้องอยู่ที่บ้านก่อน)
๕๓. ความหมายของคำซ้อนอยู่ที่คำทั้งสองไม่มีใครเด่นกว่าใคร
๕๔. ถ้าข้อสอบถามว่าโครงสร้างคำประสมคืออะไร
ก็ให้ดูแต่ละคำว่าเป็น นาม กริยา หรือ วิเศษณ์ เอามารวมกัน เช่น
รถไฟ เกิดจาก นาม + นาม
เรือด่วน เกิดจาก นาม + วิเศษณ์
ตั๋มยำ เกิดจาก กริยา + กริยา
๕๕. ถ้าข้อสอบถามว่าโครงสร้างคำซ้อนคืออะไร
ให้ดูที่คำสองคำ ความหมายเหมือนกัน คล้ายกันหรือตรงข้ามกัน

๕๖. คำซ้ำต้องเป็นคำเดียวกันจึงจะซ้ำได้ “ยางลบลบกระดาษขาด”

คำว่าลบเป็นคำซ้ำไม่ได้เพราะ เป็นคนละคำ คนละความหมาย

๕๗. ถ้าถามว่าคำซ้ำข้อใดต่างจากข้ออื่น ให้ดูว่าคำซ้ำคำนั้นความหมายแปลว่าอะไร หรือดูในด้านหน้าที่ว่าขยายอะไร ขยายนามหรือขยายกริยา

๕๘. คำสมาสเกิดจากการชน คำสนธิเกิดจากการเชื่อม ท่องว่า สมาสชน สนธิเชื่อม

๕๙. ธรรมชาติเป็นคำสมาส มาจาก ธรรม + ศาสตร์

๖๐. จุพาลงกรณ์เป็นคำสนธิ มาจาก จุพา + อลงกรณ์

ABAC ไม่ได้เป็นคำสมาสนะคะ

๖๑. คำสนธิเวลาแยกแล้ว ส่วนใหญ่คำหลังจะขึ้นต้นด้วย อ. อ่างนะคะ

๖๒. คำสมาสสนธิเกิดจากการรวมกันของภาษาบาลี สันสกฤตเท่านั้น ห้ามเอาภาษาอื่นปน ไทย

เขมร อังกฤษ ปนไม่ได้

๖๓. การทับศัพท์คำภาษาต่างประเทศ จะทับศัพท์ได้ก็ต่อเมื่อภาษาไทยยังไม่ได้มีบัญญัติไว้

๖๔. วิธีการดูจำนวนต่างประเทศมักจะขึ้นต้นด้วย กรรม หรือเป็นลักษณะ Passive Voice

เช่น ภราดรถูกเชิญ โดยคณะกรรมการจัดการแข่งขัน

ต้องแก้เป็น “คณะกรรมการจัดการแข่งขันเชิญภราดร”

๖๕. การใช้คำฟุ่มเฟือย มีคำดังต่อไปนี้ ก็จัดเป็นจำนวนต่างประเทศ

มีการ มีความ ในการ ในความ ให้การ ให้ความ ทำการ ทำความ

ท่องว่า มี ใน ให้ ทำ คุณด้วย การและความ

“ครูมีความยินดีกับนักเรียน” ฟุ่มเฟือยไป พุดแค่นี้ก็พอ “ครูยินดีกับนักเรียน”

๖๖. ความหมายของคำแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน

๑. ความหมายนัยตรง

๒. ความหมายนัยเปรียบเทียบ

“คืนนี้มีดาวเต็มท้องฟ้า” ดาวคือความหมายนัยตรง

“งานเลี้ยงคืนนี้มีดาวเดินกันเต็มงาน” ดาวเป็นความหมายเปรียบเทียบ

๖๗. ความหมายนัยเปรียบเทียบ มักเรียกอีกอย่างว่า ความหมายโดยนัย หรือ ความหมายโดยอุปมา ก็ได้

๖๘. ใช้คำคิดหน้าที่ เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“เขาพัฒนาการหมู่บ้านของเขา”

พัฒนาการ (X) ผิดหน้าที่ ต้องใช้พัฒนา (✓) ตำแหน่งนี้ต้องใช้ใส่กริยาจึงจะถูก

“ฉันไปหลับนอน หรือนอนหลับบ้านเขา”

(นอนหลับค่ะ ถ้าหลับนอนละก็ คำนี้ผิดความหมาย)

๖๙. คำเชื่อมเราหมายถึงบุพบท สันธาน และประพันธสรรพนาม

๗๐. บุพบทเชื่อมคำ

๗๑. สันธานเชื่อมประโยค

๗๒. ประพันธสรรพนาม (ผู้, ที่, ซึ่ง, อัน) ใช้เชื่อมในประโยคความซ้อน

๗๓. แก่ + ผู้รับ

๓๔. กับ + ทำร่วมกัน
๓๕. แต่ + ผู้รับที่เป็นอวโรโส
๓๖. สันธานมี ๔ ด้านหลัก คือ และ หรือ แต่ เพราะ
๓๗. และ ใช้เชื่อมความคล้ายตามกัน “ฉันชอบกินขนมและดูหนังไปพร้อมๆ กัน”
๓๘. หรือ ให้เลือก “คุณจะกินข้าวหรือซั๊กฟ้ายา”
๓๙. แต่ ใช้ในประโยคขัดแย้ง “แม่คะนั่งล้ออยากประกวดแต่นั่งล้อกลัวคะ”
๔๐. เพราะ ใช้เชื่อมความเป็นเหตุเป็นผล “นักเรียนของครูทุกคนสอบติดเพราะนักเรียนขยัน”
๔๑. และ หรือ แต่ เพราะ สามารถทำหน้าที่เชื่อมคำ เหมือนเป็นบุพบทก็ได้
๔๒. ประโยคต่างชนิด หรือชนิดของประโยค หมายถึง ความเดียว ความรวม ความซ้อน
 เดียว แปลว่า หนึ่ง, รวม แปลว่า สอง, ซ้อน แปลว่า ขยาย และส่วนขยายก็เป็นประโยค
๔๓. ประโยคความเดียว ต้องมีกริยาตัวเดียว ประธานตัวเดียว
๔๔. ประโยคความเดียวสามารถมีส่วนขยายยาวๆ ได้ แต่ส่วนขยายนั้นต้องเป็นแค่ กลุ่มคำ หรือ วลี
 เช่น “แมวน้อยตัวอ้วนจับหนูนาคตัวแข็งได้ ๒ ตัว”
๔๕. ประโยคความรวม ให้ดูที่มีสันธานเชื่อม
๔๖. ประโยคความซ้อน ให้ดู ผู้ที่ ซึ่ง อัน ว่า ให้ จน เพื่อ เชื่อม
๔๗. ประโยคความรวมต้องเจอเลข ๒ ไม่ประธาน ๒ ตัว ก็กริยา ๒ ตัว
 S๑V๒ / S๒V๑ / S๒V๒
๔๘. ประโยคความซ้อน
 ซ้อนแปลว่าขยาย โดยส่วนขยายนั้นเป็นประโยค
 “พ่อฉันทำงานหนักจนต้องเข้าโรงพยาบาล”
 (พ่อฉันทำงานหนัก หนักแค่ไหนคะ หนักจนต้องเข้าโรงพยาบาลเลยนะเธอ)
๔๙. ประโยคความซ้อน หลังคำว่า ผู้ที่ ซึ่ง อัน จะเป็นประโยคขยาย
๕๐. ประโยคความรวมกับความซ้อน สามารถละตัวเชื่อมได้
๕๑. ประโยคกรรม ก็คือประโยคที่เอากรรมขึ้นต้นหน้าประโยค
๕๒. ภาษามี ๕ ระดับ
 ๑. พิธีการ → เป็นภาษาที่สูง สละสลวย ไพเราะ
 ๒. ทาการ → ภาษาที่ลงท้ายด้วยการ เช่น ราชการ วิชาการ
 ๓. กึ่งทางการ
 ๔. ไม่เป็นทางการ
 ๕. กึ่งเอง
 (เวลาพูดกับกระเป๋ารถเมล์ใช้ระดับ ไม่เป็นทางการ ถ้ากระเป๋ารถเมล์เป็นแฟนเรา ใช้กันเอง)
๕๓. ระวัง! ระดับที่อยู่ติดกันจะใช้สลับสน
 ระดับ ๒ กับ ระดับ ๓ ระดับ ๔ กับ ระดับ ๕
๕๔. ทาการกับกึ่งทางการ
 กึ่งทางการจะเป็นคำที่มีภาษาปาก ภาษาพูดปนอยู่

๕๕. **ไม่เป็นทางการกับตนเอง**

แตกต่างตรงที่ ไม่เป็นทางการใช้กับคนไม่สนิท กันเองใช้กับคนสนิท

๕๖. โวหารทางร้อยแก้วมี ๗ ชนิด

๕๗. **บรรยายโวหาร** คือการเล่าเรื่อง เหตุการณ์ เรื่องราว ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

๕ W (WHO WHAT WHERE WHEN WHY) ลักษณะเหมือนรายงานข่าว

๕๘. **พรรณนาโวหาร** จะเน้นให้รายละเอียดของภาพ บุคคล วัตถุ สถานที่

จำว่ามี ๔ ว. **วิเศษณ์ วิจิตร วิลีสมาทรา เวอร์ๆ** จำไว้ว่าภาษาเหมือนนวนิยาย

๕๙. **อธิบายโวหาร** ต้องพยายามเขียนหรือพูดให้ผู้รับสารเข้าใจ

๑๐๐. **สาธกโวหาร** คือการยกตัวอย่าง

๑๐๑. **เทศนาโวหาร** คือการสั่งสอน

๑๐๒. **อุปมาโวหาร** คือการเปรียบเทียบ

๑๐๓. **อภิปรายโวหาร** คือการโน้มน้าวใจ

๑๐๔. กลวิธีอธิบายมี ๖ ชนิด

๑. นิยาม

๒. ยกตัวอย่าง

๓. อธิบายตามลำดับขั้น

๔. ให้เหตุผล

๕. เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่าง

๖. กล่าวซ้ำ ด้วยถ้อยคำที่ง่ายๆ

๑๐๕. การลำดับคำและการขยายความในประโยค คำขยายต้องวางไว้หลังคำหลัก

๑๐๖. แต่บางครั้งคำขยายอยู่ห่างคำหลักก็ได้

เช่น “สมชายกินน้ำจู้” (จู้ขยายกิน)

๑๐๗. **ผู้ที่ ชิ่ง อัน** ต้องขยายคำนามที่อยู่ข้างหน้า แสดงว่า

คำข้างหน้าคำว่า **ผู้ที่ ชิ่ง อัน** ต้องเป็นคำนาม

๑๐๘. การเขียนรายงานหรือเรียงความ ต้องขึ้นต้นด้วย

คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

๑๐๙. **คำนำ** จะต้องปูพื้นกว้างๆ ของภาพรวม อย่าให้รายละเอียด

๑๑๐. **เนื้อเรื่อง** เป็นการให้ข้อมูลรายละเอียด ยกตัวอย่าง

๑๑๑. **สรุป** คือการขมวดปมสำคัญ ให้ข้อคิด สร้างความประทับใจให้เราใจคะ

(เหมือนตอนจบของละครที่สร้างความประทับใจ)

๑๑๒. ประโยคพุ่มเฟือยหรือประโยคไม่กระชับ ต้องตัดคำที่แปลเหมือนกันทิ้งไป

เช่น “เครื่องบินตกที่เวียดนามผู้โดยสารตายหมด ไม่มีใครรอด” คำว่าไม่มีใครรอดไม่ต้องใส่

๑๑๓. ระวัง! ๘ คำต่อไปนี้ “**มีโน ให้ ทำ คุณด้วย การ และความ**” มักจะพุ่มเฟือย

๑๑๔. ประโยคไม่สมบูรณ์ คือ

ประโยคที่อาจจะขาดประธาน กริยาหรืออาจจะขาดอีก ๑ ประโยคก็ได้
(อ่านแล้วรู้สึกงงแล้วใจต่อละ)

๑๑๕. การพูดในที่ประชุม ก็เหมือนกับการสนทนาระหว่างบุคคล

(นึกถึงเอกเขากเราอย่าตำหนิหรือวิจารณ์ผู้อื่นในทางลบ)

๑๑๖. ท้องศัพท์เกี่ยวกับการประชุมให้ดี

๑๑๗. ระเบียบวาระที่ ๑ ๒ ๓ เรียงลำดับให้ถูกต้องนะคะ

๑๑๘. วาระที่ ๑ เป็นการรับรองการประชุมครั้งก่อน

๑๑๙. วาระที่ ๒ เป็นการเสาะหาเรื่องเก่า

๑๒๐. วาระที่ ๓ ประชุมเรื่องใหม่

๑๒๑. ถ้าเป็นเรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบต้องพูดก่อนวาระ ๑

๑๒๒. ประเด็นการโต้แย้ง คือ หัวข้อหรือเรื่องที่กำลังเถียงกันอยู่มักอยู่ในรูปประโยคคำถาม

เช่น “ควรใช้ภาษาไทยสอบคัดเลือกในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่หรือไม่”

๑๒๓. โครงสร้างประโยค

ให้ดูการเรียงลำดับของประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ว่าใครมาก่อนมาหลัง

เช่น “แมวอ้วนนอนในกะละมัง” จะเรียงโครงสร้างเป็น ประธาน ขยายประธาน กริยา

บุพบท สถานที่

๑๒๔. อกรรมกริยา คือ

กริยาไม่ต้องการกรรมมารับ เช่น ยืน นอน เดิน นั่ง

๑๒๕. สกรรมกริยา คือ กริยาที่ต้องการกรรมมารับ จึงจะเป็นประโยคที่ครบสมบูรณ์ฟังแล้วรู้เรื่อง

เช่น กิน ต้องมีกรรมมารับว่ากินอะไร เช่น ฉันตัด...ตัดไรคะ (งง)

๑๒๖. กลุ่มคำกับคำประสมแตกต่างกันที่

กลุ่มคำ ไม่ได้เกิดความหมายใหม่

คำประสม เกิดความหมายใหม่

๑๒๗. พ่อครับ เป็นอะไรคะ → ตอบ กลุ่มคำ

๑๒๘. พ่อคำ เป็นอะไรคะ → ตอบ คำประสม

๑๒๙. เก่งนักใช่ไหมจ้ะ ฟ่อนนอน เป็นอะไรคะ → ตอบ ประโยค

๑๓๐. “พ้องรูป รูปเหมือน พ้องเสียง เสียงเหมือน พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง เหมือนทั้งรูป เหมือนทั้งเสียงแต่ความหมายไม่เหมือน” ถ้าความหมายเหมือนกันเราเรียกว่า ”ไวพจน์”

พ้องรูป คือ รูปเหมือน เช่น เพลารถ กับ เพลายืน

๑๓๑. พ้องเสียง คือ เสียงเหมือน

เช่น การ กาล กาท การณ์ กาญจน์ กานต์ กานท์

๑๓๒. พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง คือ

เหมือนทั้งรูปเหมือนทั้งเสียงแต่ความหมายไม่เหมือน เช่น ไก่ขัน ชันน้ำ

๑๓๓. คำที่มีความหมายเหมือนกันเรียกว่า ไวพจน์หรือพ้องความหมาย หรือหลกคำก็ได้
เช่น นภา เวหา หาว โขยม แปลว่า **ท้องฟ้า**
๑๓๔. ภาพพจน์ต้องมีการเปรียบเทียบอย่าไปใช้ผิดระหว่าง ภาพพจน์ กับ ภาพลักษณ์ นะคะ
๑๓๕. อุปมา เปรียบ โดยใช้คำว่าเหมือน
๑๓๖. อุปลักษณะ เปรียบโดยใช้คำว่า เป็น คือ หรือไม่ต้องใส่เป็นกับคือก็ได้ “เธอคือลมหายใจ”
๑๓๗. นอกจากอุปมาจะใช้เหมือนแล้ว ยังมีคำดังต่อไปนี้
เสมือน เปรียบเสมือน ดูก เปรียบดูจ ประดูจ ประหนึ่ง เพียง ราวกับ เจก เช่น เล่ห์ ละม้าย

คล้าย ๆ กัน

(มีนักเรียน ๒ คนของอาร์เอส ที่เป็นอุปมา นักเรียนว่าเป็นใครคะ)

ตอบว่า ดังกับปาน

๑๓๘. ระวัง! มีคำว่าเป็นกับคือ บางครั้งก็ไม่ใช่อุปลักษณะ
เช่น “ฉันเป็นครู” อย่างนี้ไม่ได้เปรียบเทียบ
๑๓๙. อุปลักษณะแบบไม่ต้องใส่เป็นกับคือ
เช่น “เพชรน้ำค้าง” เปรียบน้ำค้างใสเป็นเพชร
๑๔๐. บุคคลวัต หรือบุคคลสมมติ คือ การทำสิ่งที่ไม่ใช่คนให้มีกริยาเหมือนคน
เช่น “ฟ้าหัวเราะเยาะข้า”
๑๔๑. อติพจน์ คือ การกล่าวเปรียบเทียบเกินความจริง
เช่น “ฉันคิดถึงเธอทุกลมหายใจ”
๑๔๒. อวพจน์ คือ การกล่าวเปรียบเทียบน้อยกว่าความเป็นจริง
เช่น “ขนมก้อนนี้เล็กเท่าขี้ตา”
๑๔๓. สัทพจน์ คือ การเลียนเสียงธรรมชาติ
เช่น “เปรี้ยงเปรี้ยงดังเสียงฟ้าฟาด”
๑๔๔. ปฏิพากย์ คือ การกล่าวโดยใช้คำขัดแย้งกัน
เช่น “จักรวาลวุ่นวายไร้สำเนียง”
๑๔๕. อุปมานิทรรศน์ คือ การเปรียบเทียบโดยใช้ประโยคยาวๆ หรือเรื่องราวยาวเข้ามาเปรียบเทียบ เช่น
“กรุงรัตนโกสินทร์ ถ้าเปรียบเป็นต้นไม้ก็คือต้นไม้เพิ่งแตกมาจากหน่อ แขนงของต้นเก่า
ลำต้น ราก ใบ ยังอ่อนนั้ก ศัตรูชอบมาโยกคลอนจุดกระชากให้รากขาด ไม่หยุดไม่หย่อน”
แบบนี้ถือว่าใช้คำเปรียบเทียบโดยใช้ประโยคยาวมาก
๑๔๖. ภาพชัดเจนในวรรณคดี ดูจากใช้คำขยาย คำวิเศษณ์มากๆ ยิ่งใส่ภาพพจน์ยิ่งเห็นภาพชัดเจน
๑๔๗. เสียงไพเราะหรือเล่นเสียง หมายถึง สัมผัสอักษร สัมผัสสระ
๑๔๘. การใช้คำกวีโวหาร คือ ใช้คำหรรษา ภาษาวิจิตรที่กวีใช้แต่งคำประพันธ์
เช่น “สุวรรณสุขเลื่อมแก้ว”
๑๔๙. เล่นคำ เช่น “ถึงบางจากจากไปใจระบม” เล่นคำว่า จาก
๑๕๐. ซ้ำคำ คือ ทุกตัวจะความหมายเดียวกัน
เช่น “ทั้งหนาวลมหนาวพรมน้ำค้างพราว ไหนจะหนาวซากผาศีลาเย็น”
“เก็บตะวันที่เคยส่องฟ้า เก็บเอามาเก็บไว้ในใจ เก็บพลัง เก็บแรงแห่งแสงยิ่งใหญ่”

๑๕๑. หลากคำก็คือไวพจน์ หรือ พ้องความหมาย นั่นเอง
เช่น กุญชร ไอยรา คช หัตถิ ทั้งหมดแปลว่า ช้าง
๑๕๒. จินตภาพ คือ ภาพที่อยู่ในจินตนาการ โดยกวีต้องแต่งทำให้ผู้อ่าน อ่านแล้วเกิดภาพให้ได้
จินตภาพมี ๓ ประการ
๑. จินตภาพด้านเสียง เช่น “ปะโต้นปะโต้นปะโต้นโต้น”
 ๒. จินตภาพด้านภาพ เช่น “สุวรรณหงส์ทรงพุ่มห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์”
 ๓. จินตภาพเคลื่อนไหว เช่น “ลมระเริงลู่วิวพลิวระลอก”
๑๕๓. ใช้คำที่มีจังหวะคุณตรี
เช่น “วนและวังกินและวันวันและไหว” (จังหวะจะแบ่งได้ทีละ ๓ ได้เท่าๆ กัน)
๑๕๔. คุณเสียงและคุณความหมายเรียกอีกชื่อว่าประโยชน์นานความ
เช่น “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” (ในแต่ละวรรคมีคำว่า ใน มี เท่ากัน และตำแหน่งเดียวกัน)
๑๕๕. ถ้าโจทย์ถามว่า ข้อใดพรรณนาต่างจากข้ออื่น มีหลักในการดูดังต่อไปนี้
๑. กวีกำลังพูดถึงสิ่งที่เป็นคนหรือไม่ใช่คน
 ๒. กวีกำลังพูดถึงวัฒนธรรมหรือธรรมชาติ
 ๓. กวีพูดถึงนางอันเป็นที่รักหรือกษัตริย์
 ๔. กวีมีการเปรียบเทียบหรือไม่ได้เปรียบเทียบ
 ๕. เกิดจินตภาพหรือไม่
๑๕๖. ความเชื่อในวรรณคดีจะมี ๒ แนวคือ พุทธศาสตร์กับไสยศาสตร์
๑๕๗. สิ่งทีกวีจะพรรณนาถึงก็คือ ดอกไม้ ปลา นก ต้นไม้ ภูเขา ทะเล ลำธาร วัง วัด บ้านเรือน ฯลฯ
๑๕๘. การพรรณนามากก็คือ พรรณนาสิ่งแวดล้อมและสถานที่
๑๕๙. สิ่งที่ไม่ใช่ฉากคือตัวละคร
๑๖๐. การเปลี่ยนแปลงของฉากก็คือ การเปลี่ยนเวลาเช้าเป็นบ่าย บ่ายเป็นเย็น, กลางวันเป็นกลางคืน กลางคืนเป็นกลางวัน
๑๖๑. คำราชาศัพท์ คำนามเติมพระ กริยาเติมทรง
๑๖๒. พระบรมราช / พระบรม ใช้กับ กษัตริย์ (พระราชวงศ์ลำดับที่ ๑)
๑๖๓. พระราช ใช้กับราชวงศ์ลำดับที่ ๒
๑๖๔. พระ ใช้กับราชวงศ์ลำดับที่ ๓, ๔, ๕
๑๖๕. ทรง บวก ได้ ๓ อย่าง
- ทรง + กริยาธรรมดา → ทรงวัง
 - ทรง + นามธรรมดา → ทรงช้าง
 - ทรง + นามราชาศัพท์ → ทรงพระราชนิพนธ์
๑๖๖. ทรง ห้ามบวกกับ กริยารราชาศัพท์
๑๖๗. เสด็จพระราชดำเนิน ใช้กับ พระมหากษัตริย์ และเจ้านายลำดับชั้น ๒
๑๖๘. เสด็จ ใช้กับ เจ้านายลำดับที่ ๓, ๔, ๕
๑๖๙. ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย (ทูลเกล้าฯ ถวาย) ใช้กับถวายของเล็ก ๆ

พยางค์

๑. เสียงพยัญชนะต้นเดี่ยว ตรงข้ามกับเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำ
๒. ครุฑลิลลืออยากถามหนูว่า “สุวรรณมาศ” มีเสียงพยัญชนะต้นกี่เสียง
ตอบ ๔ เสียง คือ /ส/ - /ว/ - /น/ - /ม/
๓. ตัว “ทร” พบทั้งในภาษาเขมรและสันสกฤต
“ทร” ในเขมร : ทราบ ไทร ทรวดโรรม แทรก ฉะเชิงเทรา ทรวง ทรง ฯลฯ
“ทร” ในสันสกฤต : มัทรี ทรัพย์ อินทรีย์ นนตรี ฯลฯ
๔. หนูๆ เคยทำงาน อย่าง “คล่องแคล่ว” ไหมคะ คุณครูลิลลืออยากทราบว่า “คล่องแคล่ว” มีโครงสร้างพยางค์ด้านใดเหมือนกันบ้างคะ
ตอบ “คล่อง” “แคล่ว”
 ๑. มีตัวสะกดทั้งสองพยางค์
 ๒. มีเสียงพยัญชนะต้นควบกล้ำทั้งสองพยางค์
 ๓. ออกเสียงสระเสียงสั้นทั้งสองพยางค์
 ๔. วรรณยุกต์เสียงโทเหมือนกันทั้งสองพยางค์
๕. “กระทรวงสาธารณสุข” กับ “กระทรวงคมนาคม”
ชื่อกระทรวงใดมีจำนวนพยางค์มากกว่ากันคะ
ตอบ กระทรวงสาธารณสุข นับได้ตั้ง ๗ พยางค์
๖. การออกเสียงในภาษาไทย มี ๔ ข้อหลักๆ คือ
 ๑. ออกเสียงเดี่ยวๆ “เรียงพยางค์”
“ปริยาย” อ่านว่า ปะ-ริ-ยาย (อ่านว่า ปรี-ยาย นำเกลียดแย่!)
 ๒. ควบกล้ำ
“มะปราง” อ่านว่า มะ-ปราง
 ๓. อักษรนำ
“ขนม” อ่านว่า ขะ-หนม
 ๔. समाส
“ราชการ” อ่านว่า ราช-ชะ-กาน (ไม่ใช่ ราช-กาน)
๗. เสียงควบกล้ำที่มาจากภาษาอังกฤษ มักจะขึ้นต้นด้วย บล บร ดร ฟร ฟล ทร
๘. “ฤ” อ่านว่า รี มีค่าเท่ากับเสียง “ร”
ถ้าทำหน้าที่เป็นเสียงพยัญชนะต้น ก็ต้องอ่านว่า “รี”
เช่น ฤค ฤหาสน์ ฤทัย พฤหัส นฤมล ฤมี ฤหัสถ์
ถ้าคำว่า “อังกฤษ” ฤ ทำหน้าที่เป็นสระเพราะไปผสมกับ ก และตัวสะกด ษ

๕. พยัญชนะไม่ออกเสียง (มีด้วยหรือ! จี้เกียจทำงานไม่ยอมใช้เสียง)

พราหมณ์ = ห ณ ไม่ออกเสียง
จริง = ร ไม่ออกเสียง
หลาย = ห ไม่ออกเสียง
คนางค์ = ค์ ไม่ออกเสียง
วิทยายุทธ = ฐ ไม่ออกเสียง
มิตร = ร ไม่ออกเสียง
โทรม = ทร ไม่ออกเสียง เปลี่ยนเป็นเสียงใหม่คือ /ช/

๑๐. เล่นเสียงคู่สระ เป็นอย่างไรคะคุณครู

ตอบ หมายถึง มีเสียงคู่สั้น-ยาว อยู่ด้วยกัน เช่น

“สุวรรณหงส์ทรงฟูห้อย” มีการเล่นเสียงคู่สระ อุ อุ ตรง สุ กับ พู

๑๑. “น้ำใจ น้ำมัน น้ำสุก น้ำซूप” น้ำจะออกเสียงสั้นหมด

๑๒. “ควบควาย” ว ในคำ “ควบ” กับ “ควาย” เหมือนกันไหม

ว ในคำว่า “ควบ” เป็นสระอัว แต่ ว ในคำว่า “ควาย” เป็น พยัญชนะควบกล้ำ

๑๓. คำตาย ต้องสะกดด้วย แม่ กบด ท่องสูตรว่า “ใครกบฏมันต้องตาย”

คำเป็น ต้องสะกดด้วย แม่ มนงยว ท่องสูตรว่า “มะนงยะเวอะ เป็นสาวชาวพม่า เป็นมือขวาขององซานซูจี ขายรูปหอมแถวเจดีย์ชเวดากอง” (ไม่ใช่เจดีย์สามองค์นะคะ)

๑๔. ถ้าตัวสะกดไม่มี เช่น “กระทะ” จะเป็น คำตาย เพราะประสมสระเสียงสั้น

วิธีการจำ ท่องว่า “อายุสั้น มันก็ตาย”

ถ้าตัวสะกดไม่มี เช่น “ปุนา” จะเป็น คำเป็น เพราะประสมสระเสียงยาว

วิธีการจำ ท่องว่า “อายุยืนยาว มันก็เป็น”

๑๕. “อยู่ที่เรียนรู้ อยู่ที่ยอมรับมัน” มีคำเป็นคำตายเท่าไรคะ

ตอบ คำเป็น = ๘ คำ อยู่ที่ เรียน รู้ อยู่ ที่ ยอม มัน

คำตาย = ๑ คำ รับ

๑๖. ชื่อโรงเรียนต่อไปนี้ใครเป็นศิษย์เก่า

เซนต์โยเซฟ เซนต์หลุยส์

เซนต์คาเบรียล เซนต์จอห์น

เซนต์ฟรังซิส เซนต์คอมินิก

“เซนต์” ในชื่อโรงเรียนอะไรบ้าง ออกเสียงตรงตามอักษรวิธีไทย ชื่อใดบ้างออกเสียงแบบ

อังกฤษ

“เซนต์” มาจาก “Saint” อ่านตามภาษาอังกฤษว่า “เซ้น” ถ้าอ่านตามอักษรวิธีไทย จะอ่านตรงตามรูปที่เห็นว่า เซนต์ อ่านว่า “เซน”

หนูรู้แล้วคะครูลิลลี่ ขอตอบว่า “เซนต์โยเซฟ, เซนต์คาเบรียล, เซนต์ฟรังซิส, เซนต์หลุยส์” อ่านแบบอักษรวิธีไทย” แต่ “เซนต์จอห์น กับ เซนต์คอมินิก” อ่านแบบอังกฤษ” แล้วครูอยากถามว่า โรงเรียนเก่าคุณครูอ่านแบบไหน “เซนต์ลูกซ์” ใจจะ

๑๗. “ที่ ลุ่ม” หนูเห็นวรรณยุกต์ใหม่ เขาใส่ไม้เอก แต่ออกเสียงโท แสดงว่าเราสามารถออกเสียงวรรณยุกต์ ไม่ตรงกับรูปก็ได้

๑๘. เสียงนาสิก คืออะไร ก็เปล่านาสิกให้ได้ก่อนสิคะ

นาสิก แปลว่า จมูก

เสียงนาสิก คือเสียงที่เปล่งออกมาแล้วขึ้นจมูก มี ๓ เสียง ม น ง

ท่องว่า มนง นาสิก แต่ไม่เกี่ยวกับ มะนงยะเวอะ เค้อ!

๑๙. นักเรียนทราบใช่ไหมคะว่า อักษรไทย ๗ ตัว ไม่สามารถเป็นตัวสะกดได้มีอะไรบ้าง

ตอบ ผ ฝ ฉ อ ห ฉ ฮ

ครูลิลลี่มีสูตรการจำง่ายๆ มาฝากอีกแล้วล่ะ ให้นำมาท่องว่า

“ฝีฝัก _____”

๒๐. ครูอยากคุยกับหนูว่า “สัญลักษณ์” “ญ” ตัวนี้ ทำหน้าที่เป็นทั้งตัวสะกดและพยัญชนะต้น หนูเชื่อครูไหม

สัญลักษณ์ อ่านว่า สัน-ยะ-ลัก

“ญ” เป็นตัวสะกด ออกเสียง /น/ ในแม่ กน

“ญ” เป็นพยัญชนะต้น ออกเสียง /ย/ อ่านว่า “ยะ”

๒๑. “ฤกษ์” กับ “เทอด” มีอะไรเหมือนกัน (อย่าตอบนะคะว่ามีอักษรเหมือนกันจะโดนไม่ใช่น้อย)

ตอบ สระ เออ เหมือนกัน กับ เสียงวรรณยุกต์ โท เหมือนกัน

๒๒. “น้ำ น้อย แพ้ ไฟ” เขาเป็นว่าครูจะถามว่า ลีกุมาร โอ๊ย! ไม่ใช่ ลีพยางค์ ใครมีองค์ประกอบของ พยางค์ ๓ ส่วนเอง

ให้ตอบว่า แพ้ เพราะแพ้มี้แค่ ๑. พยัญชนะ ๒. สระ ๓. วรรณยุกต์

เขาขาดเรื่อง ตัวสะกด เขาจึงแพ้ไป (อิอิ)

แต่ น้ำ น้อย ไฟ มีองค์ประกอบ ๔ ส่วน มีทั้ง

๑. พยัญชนะต้น น้ำ = น น้อย = น ไฟ = ฟ

๒. สระ น้ำ = อะ น้อย = ออ ไฟ = อะ

๓. วรรณยุกต์ น้ำ = ตรี น้อย = ตรี ไฟ = สามัญ

๔. ตัวสะกด น้ำ = ม น้อย = ย ไฟ = ย

๒๓. รูปสระต่อไปนี้ชี้แจงออกเสียงเหมือนกัน มีเหตุผล คือ เป็นคำจากบาลี สันสกฤต แล้วพยัญชนะ ตัวไหนเป็นตัวสะกด แล้ว สระ อี อุ นั้นจะไม่ออกเสียง

ขัดสมาธิ อ่านว่า ขัด-สะ-หมาด

ชาตินิยม อ่านว่า ชาด-นิ-ยม

ยธาตุด อ่านว่า ยา-ทาด

โลกธาตุ อ่านว่า โลก-กะ-ทาด

ตัวพยาธิ อ่านว่า ตัว-พะ-ยาด

ญาติพี่น้อง อ่านว่า ยาด-พี่-น้อง

ประวัตินี้ อ่านว่า ประ-หวัค

เหตุ อ่านว่า เหตุ

เกตุ อ่านว่า เกตุ

มาตุ อ่านว่า มาตุ

เมรุ อ่านว่า เมรุ

๒๔. ภาษาไทยนั้นนะคะนักเรียนมีหลักอยู่ข้อหนึ่งของสระว่า ออกเสียงสั้นเสียงยาวแล้วความหมายอาจเปลี่ยนไปได้ นะคะ เชื้อครูหรือไม่ลองมาดูกันเลยนะคะ สังเกตพยางค์หน้าลองออกเสียงได้ทั้งสั้นทั้งยาวแล้วความหมายเปลี่ยนไปหรือไม่

สามพัน	→	สามพัน (Three Thousand)
ปราบทุกซ์	→	ปราบทุกซ์
วังหิน	→	วางหิน
มิดี	→	มีดี
วันนี้	→	วานนี้ (Yesterday จากตอนแรกวันนี้ Today)
ไข่ม้วน	→	ขายม้วน
ตักดิน	→	ตากดิน
ตระวาง	→	ตาราง
กั๊งขา	→	กางขา (แหกขา...!)

ถ้าข้อสอบถามเรื่อง โครงสร้างของทั้ง ๕ โครงสร้างนี้จะดูอย่างไร

โครงสร้างพยางค์ : ต้องดูที่ตัวสะกด เสียงพยัญชนะต้นเสียงเดียวหรือควบกล้ำ สระเสียงสั้นหรือยาว แล้วสุดท้ายดูว่ามีหรือไม่มีวรรณยุกต์เสียงอะไร

โครงสร้างคำประสม : ต้องดูที่คำนาม - กริยา - วิเศษณ์ - นุพบท มาประสมกัน เช่น

ต้มยำ = กริยา + กริยา
เรือคว้น = นาม + วิเศษณ์

โครงสร้างคำซ้อน : ต้องดูที่ความหมายเหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน

พ่อแม่ = ตรงข้ามกัน
บ้านเรือน = เหมือนกัน

พยางค์ปิด = พยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้าย เช่น น้อง ยาย ลุง ฯลฯ

พยางค์เปิด = พยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย เช่น พี่ ตา ป้า ฯลฯ

โครงสร้างประโยค : ต้องดูที่ การเรียงลำดับของ ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ไตรมาก่อนมาหลัง

ถามว่า “แม่ทำงานมั่งไปใส่ใก่อร่อยมาก” มีโครงสร้างประโยคเหมือนประโยคใดระหว่าง “พี่สาวถักผ้าปูโต๊ะสวยจริงๆ” กับ “คนสวนปลูกผักนานาชนิดที่หลังบ้าน”
ครูขอเฉลยว่า โครงสร้างประโยคที่เหมือนกับประโยคตัวอย่างที่ให้มา คือ ประโยค “พี่สาว.....” เพราะเรียง ประธาน + กริยา + กรรม + ขยายกรรม + วิเศษณ์ + ขยายวิเศษณ์

โครงสร้างเหตุผล : ต้องดูที่นำเอาประโยคเหตุ หรือผลวางไว้หน้า - หลัง

๑. ปฏิบัติตามกฎ ช่วยลดอุบัติเหตุ (เหตุ + ผล)
๒. คนตายและติดคุก เพราะสนุกค้ายาบ้า (ผล - เหตุ)
๓. บ้าห่วยหวังรวยลัด จะวิบัติไม่รู้ตัว (เหตุ - ผล)

แต่ “บ้าห่วยหวังรวยลัด” เราจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าประโยคนี้เป็นเหตุหรือเป็นผล เราอาจจะบ้า! เสียก่อนจะได้คำตอบ พอใส่ประโยค “จะวิบัติไม่รู้ตัว” ทำให้รู้เลยว่าประโยค “บ้าห่วย.....” เป็นสาเหตุ ที่ทำให้คนเราหายนะไม่รู้ตัว

คำ

๑. ระวังนะคะคำต่อไปนี้ไม่ใช่คำสมาส คำสมาส-สนธิ จะต้องเป็นภาษาบาลี-สันสกฤตเท่านั้น ห้ามนำภาษาอื่นไม่ว่าจะ เป็นไทยแท้ เขมร อังกฤษ ปนไม่ได้นะคะ

พลเมือง	เพราะ	เมือง	เป็น	คำไทย
ผลไม้	เพราะ	ไม้	เป็น	คำไทย
คุณค่า	เพราะ	ค่า	เป็น	คำไทย
ทุนทรัพย์	เพราะ	ทุน	เป็น	คำไทย
ราชวัง	เพราะ	วัง	เป็น	คำไทย
ราชดำเนิน	เพราะ	ดำเนิน	เป็น	คำเขมร
พลความ	เพราะ	ความ	เป็น	คำไทย
พลเรือน	เพราะ	เรือน	เป็น	คำไทย
พระพุทธเจ้า	เพราะ	เจ้า	เป็น	คำไทย
ตรัสรู้	เพราะ	รู้	เป็น	คำไทย
สรรพสิ่ง	เพราะ	สิ่ง	เป็น	คำไทย
มูลค่า	เพราะ	ค่า	เป็น	คำไทย
ชำนาญการ	เพราะ	ชำนาญ	เป็น	คำเขมร
เคมีภัณฑ์	เพราะ	เคมี	เป็น	คำอังกฤษ
ภูมิลำเนา	เพราะ	ลำเนา	เป็น	คำเขมร
เครื่องจักร	เพราะ	เครื่อง	เป็น	คำไทย
บายศรี	เพราะ	บาย	เป็น	คำเขมร
กลเม็ด	เพราะ	เม็ด	เป็น	คำไทย
กรมท่า	เพราะ	ท่า	เป็น	คำไทย
เมรุมาศ	เพราะ	มาศ	เป็น	คำเขมร
กระยาสารท	เพราะ	กระยา	เป็น	คำเขมร

๒. คุณครูอยากถามหนูๆ ว่า คำต่อไปนี้ใครเป็นคำมูล คำประสม คำซ้อน คำสมาส คำสนธิ วลี และประโยค

รถ รถไฟ รถรา ราชรถ
รถพี รถาภรณ์ รถเสียว

- รถ = คำมูลเพราะเป็นคำดั้งเดิม คำๆ เดียวยังไม่เกิดการรวมคำกันขึ้น
- รถไฟ = คำประสม เพราะเป็นคำ ๒ คำนำรวมกันแล้วเกิดความหมายใหม่ แต่ยังคงมีเค้าความหมายเดิม

รรธา = คำซ้อน เพราะนำคำ ๒ คำ มาวางคู่กัน เน้นความไพเราะของเสียง รรธาจัดเป็น คำซ้อนเพื่อเสียง

ราชรถ = คำสมาส เพราะเป็นคำ ๒ คำ จากภาษาบาลี-สันสกฤต นำมาชนกัน โดยออกเสียง อะ ระหว่างคำ

รธาภรณ์ = คำสนธิ เพราะเป็นคำ ๒ คำ ภาษาบาลี-สันสกฤต นำมาเชื่อมกัน โดยตรงรอยต่อเกิดสระใหม่

รพี = วลี เพราะเป็นกลุ่มคำ หรือประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ใช่คำประสมเพราะไม่ได้เกิดความหมายใหม่ จะเป็นประโยคก็ไม่ได้เพราะขาดภาคแสดง

รดิย = ประโยค เพราะมีทั้งภาคประธานและภาคแสดง

๓. คำประสมกับคำซ้อนเพื่อความหมาย หน้าตาจะคล้ายๆ กัน นักเรียนว่าคำทิมไหนเป็นคำซ้อน คำทิมไหนเป็นคำประสม

ทีมลิเวอร์พูล	ทีมแมนยูฯ
๑. บ้านเรือน	๑. บ้านเช่า
๒. ผู้คน	๒. ผู้แทน
๓. งานงาม	๓. งานดาวเทียม
๔. ลูกหลาน	๔. ลูกค้า
๕. พ่อแม่	๕. พ่อครัว
๖. ใจคอ	๖. ใจดำ
๗. จิตใจ	๗. คิดใจ
๘. มีดคำ	๘. มีดหน้า
๙. ชักน้ำ	๙. ชักโย
๑๐. คิดซัด	๑๐. คิดลม
๑๑. เรือแพ	๑๑. เรือควาน

ตกลงให้ทีมแมนยูฯ หรือทีมลิเวอร์พูล เป็นคำซ้อน คำประสมกันคะ

ตอบ คำที่เป็นผู้เล่น ๑๑ คน ในทีมลิเวอร์พูล เป็นคำซ้อน เพราะความหมายคงเดิม

คำที่เป็นผู้เล่น ๑๑ คน ในทีมแมนยูฯ เป็นคำประสม เพราะเกิดความหมายใหม่

๔. ความแตกต่างระหว่างแมนยูฯ กับลิเวอร์พูล เอ๊ย! ไม่ใช่ ความแตกต่างระหว่างคำประสมกับ คำซ้อน คือ

คำประสม	คำซ้อน
๑. ต้องเกิดความหมายใหม่	๑. ไม่ได้เกิดความหมายใหม่
๒. ๒ คำที่มาด้วยกันต้องมีความหมาย ไม่เหมือน ไม่คล้าย และไม่ตรงข้าม	๒. ๒ คำที่มาด้วยกัน ความหมาย ต้องเหมือน ต้องคล้าย และต้องตรงข้าม
๓. นำหนักของคำเน้นตัวหน้า (คำต้น)	๓. นำหนักของคำเน้นทั้ง ๒ คำ

๕. คำประสมสามารถมีความหมายใหม่ แปลเปรียบเทียบ จัดเข้าข่ายเป็นสำนวนก็ได้ เช่น
ลอคตก	อาการที่หัวงุดลงมาแสดงอาการผิดหวัง
ออกนอกหน้า	แสดงความรู้สึกให้ปรากฏทางสีหน้า แสดงอาการให้ปรากฏอย่างชัดแจ้ง
จับตาย	จับตัวมาได้แม้ว่าจะต้องทำให้ตาย
ตาคม	ตาที่มีลักษณะอย่างของมีคม อาจบาดหรือแทงใจได้
หัวนอก	ที่นิยมแบบฝรั่ง, ที่มีความคิดอ่านแบบฝรั่ง, ที่นิยมของที่ผลิตจากต่างประเทศ
ปากแข็ง	พูดยืนยันหรือเถียงอย่างดื้อดัน ไม่ยอมจำนนข้อเท็จจริง
เดินหน้า	ก้าวหน้า หรือพัฒนา ล่วงไป
ม้าใช้	คนขี่ม้าสำหรับรับใช้, คนเร็วสำหรับส่งข่าวสาร, คนรับใช้ติดต่อกัน
แกะดำ	คนที่ทำอะไรผิดเพื่อนผิดฝูงในกลุ่มนั้นๆ (ใช้ในทางไม่ดี)
กาฝาก	คนที่ถ่วงความเจริญผู้อื่น
แมวมอง	ผู้ที่คอยสังเกตหรือซุ่มดูว่ามีใครสวยหรือเล่นกีฬาเก่งแล้วแนะนำให้วงการที่เกี่ยวข้อง ชักชวนมาเป็นคารา ประกวดความงาม หรือร่วมแข่งขันกีฬาเป็นต้น
หน้าม้า	ผู้ที่ทำหน้าที่เหลี่ยมเป็นเหมือนคนซื้อหรือคนเล่นการพนันเป็นต้น เพื่อเป็นสื่อจูงใจให้คนหลงซื้อหรือเล่นการพนันด้วย โดยปริยายใช้เรียกคนที่หากินในลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น
ลูกหม้อ	โดยปริยายหมายถึงผู้ที่มีวิชาชีพโดยสืบต่อเชื้อสายกันมาหรือทำงานในสังกัดนั้นๆ มาตั้งแต่เดิม
ตีนแมว	โจร หรือพวกย่องเบา
ถือหาง	เข้าทางฝ่ายที่ตนพอใจ (มาจากภาษาชนไก่ ยึดเอาไก่ตัวใดตัวหนึ่งในการต่อรอง)
หัวหมุน	งง, สับสน, หัวหมุนเป็นลูกข่างก็ว่า
เจาะข่าว	ตั้งใจเฉพาะ, มุ่งไปที่การทำข่าว
ตายด้าน	หมดความรู้สึกทางสัมผัส, ไม่มีความรู้สึกเหมือนอย่างที่เคยมี, โดยปริยายหมายความว่า หยุคเจริญก้าวหน้าคิดอยู่แค่นั้น
ปิดปาก	ไม่พูดหรือไม่ให้พูด เช่น ปิดปากเงียบ พยานถูกฆ่าปิดปาก
สั่งเสีย	เตือน, กำชับ, บอกให้เข้าใจ
ใจแตก	ประพฤติกไปตามที่ตนนิยมในทางที่ผิดหรือนอกโอวาทจนเคยตัว
น้อยใจ	รู้สึกเสียใจที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมเป็นต้น

๖. โครงสร้างคำประสม ให้ดูที่คำประสมนั้นเกิดจากคำมูลที่เป็น นาม กริยา วิเศษณ์ บุพบท นำมารวมกัน เช่น

แจ่มกัลล, ข้าวต้ม, ส้มตำ	→	เกิดจาก นาม + กริยา
น้ำหวาน, ใจดำ, น้ำหอม	→	เกิดจาก นาม + วิเศษณ์
ตกแต่ง, ดัดตั้ง, เลือกตั้ง	→	เกิดจาก กริยา + กริยา
เบียด่าง, ของกลาง, นางใน	→	เกิดจาก นาม + บุพบท

๓. โครงสร้างคำซ้อนให้ดูที่ คำ ๒ คู่ นั้นมีความหมายอย่างไร เหมือนกัน คล้ายกัน หรือตรงข้ามกัน
- ความหมายเหมือนกัน = บ้านเรือน แสงหา ผู้คน จิตใจ มีดคำ โง่เขลา อ้วนพี ฯลฯ
- ความหมายคล้ายกัน = วัวควาย งานชาม ลูกหลาน โกรธแค้น ใกล้เคียง คุดคิม ไร่นา ฯลฯ
- ความหมายตรงข้ามกัน = ผิดถูก พ่อแม่ สูงต่ำ ชั่วดี ซื่อซาย ได้เสีย เท็จจริง ล้นยาว ฯลฯ

๔. คำซ้อนไม่จำเป็นต้อง ๒ คำเสมอไป ตั้งแต่ ๓-๔ คำนำมาซ้อนกันก็ได้
- “ปู่ย่าตายาย ตีนลิกหนาบง ใหญ่โตโอฬาร เยื่อใยไมตรี ปิดบังซ่อนเร้น
ปิดกวาดเช็ดถู ลืมตาอ้าปาก อุปลัมภ์คำจุน เคารพบนอบ ขับไล่ไสส่ง
ล้มหายตายจาก ถ้วยโถโอชาม เสาะแสวงหา แต่งเสริมเติมต่อ”

๕. “ปู่ย่าตายาย กูหนี้ยืมสิน ทำไรไถนา ก่อร่างสร้างตัว เกิดดอกออกผล” ครูลิลลี่อยากถามว่า คำซ้อนคำใดต่างจากพวกในแง่ความหมาย

ตอบ ปู่ย่าตายาย เพราะเกิดจากคำที่มีความหมายตรงข้ามกันแต่คำซ้อนที่เหลือเกิดจากคำที่มีความหมายคล้ายๆ กัน

๑๐. ชนิดของคำที่สร้างคำซ้อนต่อไปนี้จะให้นักเรียนลองหาว่าใครสร้างเหมือนคำว่า “ปิดกวาดเช็ดถู” ระหว่าง “ปิดบังซ่อนเร้น” กับ “ลืมตาอ้าปาก” ชนิดของคำเราก็คือว่าเป็น นาม กริยา วิเศษณ์...

ตอบว่า ปิดกวาดเช็ดถู มีชนิดของคำ เหมือน ปิดบังซ่อนเร้น เพราะเกิดจากกริยา ๔ ตัว เรียงติดกัน แต่ ลืมตาอ้าปาก เกิดจาก กริยา + นาม + กริยา + นาม

๑๑. คำเป็น } ให้ดูตัวสะกดอันดับแรก
คำตาย }

คำตาย สะกดด้วยแม่กก, แม่กบ, แม่กด = ท่องว่า กบด ใครกบดมันต้องตาย

คำเป็น สะกดด้วยแม่กม, แม่กน, แม่กง, แม่เกย, แม่เกอว = ท่องว่า มนงยว (มะนงยะเวอะ)

๑๒. กร่อนเสียง เช่น หมากพร้าว → มะพร้าว (ทำให้เสียงสั้นลง หลดลง)
๑๓. กลืนเสียง เช่น อย่างนี้ → อย่างจี้ (รวมเสียง)
๑๔. ตัดคำ เช่น คอนโดมิเนียม → คอนโด (ตัดบางพยางค์ออกไปเพื่อสะดวกให้พูดเร็วขึ้น)
๑๕. คำที่มีความหมายแคบกว้าง เช่น ผลไม้ กับ ส้ม

ผลไม้ ความหมายกว้าง ส้ม ความหมายแคบ

๑๖. พ้องรูป = รูปเหมือน = เพลารถ เพลาเย็น (เวลาอ่านจะอ่านไม่เหมือนกัน)
- เพลารถ = ควบกล้ำ
- เพลาเย็น = เพ-ลา

๑๗. พ้องเสียง = เสียงเหมือน = การ กาล กาพ กานท์ กานต์ กาญจน์

๑๘. พ้องทั้งรูปพ้องทั้งเสียง = เหมือนทั้งรูปเหมือนทั้งเสียง ทั้ง ๓ พ้องนี้ ความหมายจะไม่เหมือนกัน ถ้าความหมายเหมือนกันเราเรียกว่าพ้องความหมาย (ไวพจน์, หลากคำ) คำพ้องความหมาย เช่น กุญชร ไอยรา คช หัตถิ = ช้าง

๑๙. คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน = เคลื่อนย้ายกับโยกย้าย ใช้ต่างกัน เช่น เคลื่อนย้ายกำลังพล โยกย้ายตำแหน่ง

๒๐. คำที่มีความหมายตรงข้ามกัน = สุริยัน - จันทรา ดวงอาทิตย์ - ดวงจันทร์
(แต่ต้องใช้ภาษาระดับเดียวกัน ห้าม! สุริยัน - ดวงจันทร์)

๒๑. ห้ามพูดภาษาวรรณคดีในชีวิตประจำวันนะคะ เช่น คุณแม่คะ ไปซื้อสุพรรณที่เยาวราชกันดีไหมคะ (ถ้าพูดแบบนี้อาจโดนแม่ฟาดได้ค่ะ)

๒๒. ความหมายนัยตรง = แปลตรงตามพจนานุกรม

๒๓. ความหมายนัยเปรียบเทียบ = แปลไม่ตรงตัวมีความหมายอีกนัยหนึ่งที่สังคมไทยทั่วไปจะรู้จักกัน

จับ = นัยตรง แปลว่า สัมผัส

จับ = เปรียบเทียบ แปลว่า หลอกใช้ใครคนใดคนหนึ่ง, หลอกกิน

เช่น หล่อนคิดจะจับลูกนักรบเมือง

๒๔. คำซ้ำในวรรณคดี จะไม่ใช่ไม้ยมก (ๆ)

“เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง นกบินเฉียงไปทั้งหมด”

เขียนเรื่อยเรื่อย เรียงเรียง ไม่ต้องเขียนเรื่อย ๆ เรียง ๆ

๒๕. คำสมาส-คำสนธิ สามารถรวมคำมากกว่าสองคำขึ้นไปก็ได้ เช่น

เอกอัครราชทูต = เอก + อัคร + ราช + ทูต

พระบรมราชาไชย = พระ + บรม + ราช + ไชย

มหาพุดธาราม = มหา + พุด + ธาราม

ไตรโลกนาถ = ไตร + โลก + นาถ

ราชบพิตรสถิตมหาสีมาราม = ราช + บพิตร + สถิต + มหา + สีมา + อาราม

ประโยค

๑. มีนักเรียนกลุ่มใหญ่วิ่งหน้าตาตื่นเหมือนโดนอะไรสักอย่างหลอกหลอนมา เข้ามาถามครูลิลลี่ว่า “ผมจะดูประโยคสำนวนต่างประเทศได้อย่างไรครับ ขนาดประโยคภาษาไทยยังยากเลยครับ” ครูลิลลี่ก็เกิดปัญญาได้ว่าถ้าจะสอนให้เด็ก ๆ ดูประโยคที่มีสำนวนการเขียนแบบต่างประเทศนั้นต้องให้นักเรียนเจอหน้าตาประโยคที่มีโครงสร้างหรือสำนวนต่างประเทศเอง เขาจะได้ประมวลความคิดแล้วนึกถึงความแตกต่างกับการเรียงประโยคภาษาไทย

ต่อไปนี้จะเล่าถึงโครงสร้างประโยคต่างประเทศ ที่อยู่ในภาษาไทยนะคะ สังเกตดีๆ นะ

๑. สมบูรณ์ถูกทำโทษโดยครูใหญ่
๒. เรื่องนี้ง่ายต่อการเข้าใจ
๓. งานเขียนของเขาเป็นที่น่าสนใจของคนหมู่มาก
๔. ทุกสิ่งทุกอย่างจบลงด้วยความตายของตัวเอง
๕. เขาจนเป็นผู้ที่นำมาซึ่งความหวังของสังคม
๖. ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
๗. วัคซีนชนิดนี้แม้ว่าจะมีข้อดี แต่ก็ไม่ควรใช้ในผู้ใหญ่วัยชรา
๘. ฉันได้ยืนยันว่า เขาจะไปอังกฤษในอนาคตอันใกล้นี้
๙. มันเป็นเรื่องที่สวงามจนผมนึกไม่ถึง
๑๐. ผมเต็มใจให้ความช่วยเหลือเต็มที่
๑๑. ผลงานของคุณเป็นที่น่าพอใจมาก
๑๒. มันเป็นการยากที่คนเราจะเห็นข้อบกพร่องของตนเอง
๑๓. เราขอแสดงความยินดีที่คุณนำความสำเร็จและนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย
๑๔. งานก้าวไกลไทยทำจัดขึ้น โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๕. ชาวต่างชาติมักจะกล่าวว่าวิชาภาษาไทยยากแก่การเรียนรู้
๑๖. คณะกรรมการชมรมนักเรียนเก่าชุดนี้ถูกจับตามองจากสมาชิกตลอดเวลา
๑๗. การนำชาวบ้านมาชุมนุมประท้วงครั้งนี้ทำให้ประเทศได้รับความเสียหายมาก
๑๘. ในอดีตแหล่งน้ำของไทยมีอยู่อย่างเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์
๑๙. การท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
๒๐. ปัจจุบันโทรศัพท์ได้วิวัฒนาการให้มีความสามารถในการใช้ที่ทันสมัยขึ้น
๒๑. โรคตับอักเสบในผู้ใหญ่มีอาการรุนแรงและเป็นนานกว่าในเด็กเล็ก
๒๒. เราควรเลือกซื้อผักที่มีรูพรุนจากการถูกแมลงกัดกินบ้างจะดีกว่า
๒๓. วิธีทำไม่ยากเมื่อผักสุกตัดออกแช่น้ำเย็นเพื่อหยุดการสุกของผัก
๒๔. นวนิยายเรื่องกรรมแต่งโดยทมยันตี
๒๕. มันเป็นเวลาบ่ายที่ข้าพเจ้าเดินทางมาถึงสยามสแควร์

๒๖. ๒ โจรถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี
๒๗. ไม่เป็นการยากที่เราจะส่งประวัติของเขา
๒๘. ในความคิดเห็นของผม ผมคิดว่าหล่อนเหมาะจะลงหน้าปก
๒๙. เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่าปัญหานี้นำมาซึ่งปัญหา อื่นหลายๆ ด้าน
๓๐. รัฐบาลภายใต้การนำของนายฯ ทักษิณ ชินวัตร ทำงานกันอย่างแข็งขัน
๓๑. แดงเข้าใจผิดคำมาก
๓๒. เขาเสียใจกับการสอบไล่ตกของเพื่อน
๓๓. ห้องน้ำเต็มไปด้วยฝุ่น
๓๔. หล่อนพบตัวเองอยู่ในห้องคนเดียว
๓๕. หล่อนซ่อนร่างในชุดนอนสีขาว
๓๖. พีเบิร์ดจะมาในเพลงแฟนจำ
๓๗. มีหกโรคร้ายที่คุกคามชีวิตของทารกนับล้านในแต่ละปี
๓๘. ฉันใช้ชีวิตอยู่ที่โคราชนานมาก
๓๙. สถานตากอากาศแห่งนี้ได้รับความสนใจและการรู้จักของคนเป็นจำนวนมาก
๔๐. การเดินขบวนประท้วงของนักศึกษาพม่า เป็นการปั่นป่วนเสถียรภาพของรัฐบาล

ครูว่าพวกหนูๆ คงจะเห็นตัวอย่างสำนวนการใช้โครงสร้างของต่างประเทศ ในประโยคภาษาไทยหลายคนอาจได้แนวคิด มุมมองหลากหลาย บางคนยังมองไม่ออก โหนเราลองไปดูวิธีการแก้ไขให้เป็นประโยคภาษาไทย นักเรียนจะได้เห็นความแตกต่างระหว่าง ดัมย่ำกึ่งกับแฮมเบอร์เกอร์

๑. ครูใหญ่ตีสมบุรณ์ (ต้องเรียง ประธาน + กริยา + กรรม)
๒. เรื่องนี้เข้าใจง่าย (ง่ายไปขยาย เข้าใจ ส่วนขยายต้องวางข้างหลัง)
๓. คนหมุ่มมากสนใจงานเขียนของเขา (ประธาน + กริยา + กรรม)
๔. เมื่อตัวเอกตาย ทุกสิ่งทุกอย่างก็จบลง (ใช้หลักประโยคความรวมเข้ามาช่วย เมื่อ...ก็)
๕. เขวชนเป็นความหวังของสังคม (ใช้กริยา เป็น แสดงไปเลยว่าเป็นอะไร ไม่ต้องใส่ นำมาซึ่ง)
๖. ปัจจุบันยาบ้าแพร่ระบาดได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น (เราจะให้ประธาน เป็นผู้แสดงอาการกระทำเลย)
๗.แต่ก็ไม่ต้องใช้กับ ผู้ใหญ่วัยชรา (ใน ผู้ใหญ่วัยชรา จะเหมือนกับ in adult)
๘. ฉันได้ยืนยันว่า เขาจะไปอังกฤษเร็วๆ นี้ (ในอนาคตอนใกล้นี้ เป็นสำนวนฝรั่ง)
๙. ผมนึกไม่ถึงว่ามันจะสวยงาม (ต้องเรียงจากประธาน ผม เป็นผู้กระทำขึ้นต้นประโยค)
๑๐. ผมเต็มใจช่วยเหลือเต็มที่ (ไม่ต้องใส่พวกให้ความ มีความ ในความ ทำความ)
๑๑. ผลงานของคุณน่าพอใจมาก (การใส่ เป็นที่ จะทำให้ประโยคฟุ่มเฟือย ภาษาไทยไม่นิยม ทำให้ประโยค ฟุ่มเฟือย)
๑๒. คนเราจะเห็นข้อบกพร่องของตนเองยาก (ยาก เป็นส่วนขยายต้องวางข้างหลัง)
๑๓. เรยยินดีที่คุณประสบความสำเร็จและสร้างชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย
๑๔. คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจัดงานก้าวไกลไทยทำ (ประโยคภาษาไทยจะเรียงแบบ

Active Voice)

๑๕. ชาวต่างชาติมักจะกล่าวว่าวิชาภาษาไทยเรียนยาก (ห้ามใช้ ยากแก่การเรียน = Hard to learn)
๑๖. สมาชิกจับตามองคณะกรรมการชมรมนักเรียนเก่าชุดนี้ (นักเรียนต้องพลิกกลับไปกลับมามองหน้าประโยคสำนวนต่างประเทศ และประโยคสำนวนไทย เพื่อจะให้เห็นความแตกต่างนะคะ)
๑๗. ชาวบ้านมาชุมนุมประท้วงครั้งนี้ทำให้ประเทศเสียหายมาก (ตัด การนำ ทิ้ง ตัด ได้รับความ ings)
๑๘. ในอดีตแหล่งน้ำของไทยมีใช้อย่างเพียงพอ (ประโยคของเดิมจะจัดว่าฟุ่มเฟือย)
๑๙. ปรับเปลี่ยนเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ใช้กริยา เป็น จะถือว่าเรามีกริยาการบอกสภาพ)
๒๐. ปัจจุบันโทรศัพท์มือถือมีการพัฒนาความสามารถที่ทันสมัยขึ้น (เพราะประโยคเดิมฟุ่มเฟือยตรง ให้มี ในการใช้)
๒๑. ผู้ใหญ่ที่เป็นโรคตับอักเสบมีอาการรุนแรงและเป็นนานกว่าเด็กเล็ก (ตัด ใน ทิ้ง และใช้ ส่วนขยายวางข้างหลัง)
๒๒. เราควรเลือกซื้อผักที่แมลงกัดกินเป็นรูพรุน (ใช้ประโยคความซ้อนมาขยายผัก)
๒๓. ตักออกแช่น้ำเย็น เพื่อไม่ให้ผักสุกเกินไป (หยุดการสุกของผัก เป็นสำนวนเฉพาะของฝรั่ง)
๒๔. ทมยันตีแต่งนวนิยายเรื่องคู่กรรม (ถ้า แต่ง โดย = Composed by)
๒๕. ข้าพเจ้ามาถึงสยามสแควร์เวลาบ่าย (มันเป็นเวลาบ่าย = สำนวนว่า It's)
๒๖. โจร ๒ คนถูกจับเมื่อวานนี้ที่ชลบุรี (ลักษณะภาษาไทยต้องมีลักษณนามตามหลังจำนวนนับ)
๒๗. เราจะส่งประวัติของเขาไม่ยากเลย (ส่วนขยายก็วางไว้ข้างหลัง)
๒๘. ผมคิดว่าหล่อนเหมาะจะลงหน้าปก (ในความคิดเห็นของผม = In my opinion)
๒๙. ปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาอีกหลายๆ ด้าน (ใช้คำนี้ แทน นำมาซึ่งจะดูดีกว่า)
๓๐. รัฐบาลของนายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ทำงานกันอย่างแข็งขัน (ภายใต้การนำ = สำนวนต่างประเทศ)
๓๑. แดงเข้าใจคำผิดมาก (ถ้าพูด เข้าใจผิดคำ = misunderstand)
๓๒. เขาเสียใจที่เพื่อนสอบไล่ตก (กับการสอบไล่ตกของเพื่อน เรียงคำเป็นกลุ่มคำแบบนี้คนไทยไม่นิยม)
๓๓. ห้องน้ำมีฝุ่นมาก (เต็มไปด้วยฝุ่น = full of...)
๓๔. หล่อนอยู่ในห้องคนเดียว (พบตัวเอง = found herself)
๓๕. หล่อนใส่ชุดนอนสีขาว (ซ่อนร่าง เป็นสำนวนต่างประเทศ)
๓๖. พี่เบิร์ดจะร้องเพลงแฟนจ๋า (จะมาในเพลง เป็นสำนวนต่างประเทศ)
๓๗. มีโรคภัยไข้เจ็บที่คุกคามชีวิตของทารก... (ภาษาไทยต้องมีลักษณนามนะคะ)
๓๘. ฉันอยู่โคราชนานมาก (ใช้ชีวิตอยู่ = สำนวนต่างประเทศ)
๓๙. คนเป็นจำนวนมากสนใจและรู้จักสถานตากอากาศแห่งนี้ (ต้องเรียงภาษาไทยแบบ ActiveVoice)
๔๐. การเดินขบวนประท้วงของนักศึกษาพม่า ทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลปั่นป่วน (ปั่นป่วนเป็นส่วนขยาย ต้องวางไว้ข้างหลัง)

๒. ชนิดประโยค คือ ความเดียว ความรวม ความซ้อน
๓. ประโยคกรรม คือ เอกกรรมวางหน้าประโยค เช่น “กระตังไบนี่คุณยายเย็บเอง” (กระตังถูกเย็บ)
๔. ประโยคละประธาน ละครกรรม เช่น “วันนี้แม่จะกลับบ้านเย็นคงไม่มีเวลาทำกับข้าว พ่อจะทำเอง”
หน้าคำว่า “คง” ละคำว่า “แม่” (ประธาน) หลังคำว่า “ทำ” ละคำว่า “กับข้าว” (กรรม)
๕. ประโยควางส่วนขยายผิดที่ “สตรีมีครรภ์และเป็นเบาหวานมีความเสี่ยงที่จะแท้งหรือมีลูกพิการ
พิการมาก”

มาก ไม่ควรจะขยาย “พิการมาก” ต้องขยาย “เสี่ยงมาก” เพราะดูจากเนื้อความเธอทั้งมี
ครรภ์และเป็นเบาหวานด้วย น่าจะมีความเสี่ยงมาก ต่างหาก

๖. ประโยคที่มีโครงสร้างเป็นสำนวนต่างประเทศ

๑. วางส่วนขยายหน้าคำหลัก
๒. ใช้คำฟุ่มเฟือย เยิ่นเย้อ
๓. วางกรรมขึ้นต้นประโยค เข้าข่าย (Passive Voice)
๓. การโน้มน้ำหนัก : ห้ามออกคำสั่ง ชู บังคับ ประชดประชัน
๔. อุปนัย : การสรุปแบบไม่แน่นอน อาจเกิด หรือไม่เกิดก็ได้
๕. นิรนัย : การสรุปแบบแน่นอน เกิดแน่ๆ
๑๐. อนุมานจากเหตุ → ผล เช่น “กินยาไปแล้ว เดี่ยวก็คงดีขึ้น”
๑๑. อนุมานจากผล → เหตุ เช่น “ฉันปวดท้องเหลือเกิน คงเป็นเพราะส้มตำมือที่ขึงแน่ๆ”
๑๒. อนุมานจากผล → ผล เช่น “บราซิลเป็นแชมป์ฟุตบอลโลกสมัยหน้าก็คงครองแชมป์อีก”
๑๓. ทรศนะ : การแสดงความคิดเห็น ตรงกันข้ามกับข้อเท็จจริง
๑๔. สกรรมกริยา = กริยาที่ต้องการกรรมมาวางท้าย เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ : เขามา... (ต้องใส่
กรรมจึงจะรู้เรื่อง)
๑๕. อกรรมกริยา = กริยาไม่ต้องการกรรมมาวางท้าย มันก็ทำให้ประโยคสมบูรณ์แล้ว : เขานอน
(ไม่ต้องการกรรม)
๑๖. ประโยคไม่สมบูรณ์ = ขาดส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่ว่าจะขาดประธาน ขาดภาคแสดง หรือขาด
อีก ๑ ประโยคก็ได้ เช่น
“การเสนอผลงานวิจัยเมื่อวานนี้” ขาดภาคแสดง แล้วไงต่อล่ะจะบอกอะไรหรือ
“มีอิทธิพลต่อเยาวชนไทยเป็นอย่างมาก” ขาดประธาน ไม่รู้ว่าใครมีอิทธิพล
“แม้ว่าเขาจะไม่อ่านหนังสือ” ขาดอีก ๑ ประโยค มาต่อใครครบสมบูรณ์ เพราะเรานำ
สันธานมาแล้วต้องมาเชื่อมประโยค ๒ ประโยค
๑๗. ประโยคฟุ่มเฟือย : มีความเกินเข้ามาโดยไม่จำเป็น ต้องตัดทิ้งไป เพราะมันมีความหมาย
เหมือนกัน
“การก่อสร้างในซอยนี้ นายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้างควรจะมาดูแลการก่อสร้างบ้าง
เพื่อความเรียบร้อยของงาน”
แก้เป็น “นายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้างในซอยนี้ควรจะมาดูแลบ้างเพื่อความเรียบร้อยของงาน”
“เขาให้การช่วยเหลือเด็กยากจน” → “เขาช่วยเหลือเด็กยากจน”
แต่ “เขาให้การต่อศาล” ประโยคนี้ถือว่าให้การไม่ฟุ่มเฟือยเพราะให้เป็นกริยาแท้
การ = กรรม

๑๘. **ประโยคกำกวม** = มีความหมายได้มากกว่า ๑ ความหมาย ความหมายไม่ชัดเจน
“แม่บอกให้น้องกินข้าวเอง” ไม่รู้ว่า แม่บอกเอง หรือ น้องกินเอง
“หนังสือพิมพ์มาแล้วตั้งแต่เมื่อวาน” ไม่รู้ว่าหนังสือพิมพ์ที่แปลว่า newspaper หรือหนังสือ book (หนังสือ พิมพ์)

“นิคอ่านหนังสือที่เขาเขียนเองที่สโมสรทุกวัน” ไม่รู้ว่า อ่านที่สโมสร หรือ เขียนที่สโมสร
“ฉันอยากให้หัวหน้าเห็นด้วย” ไม่รู้ว่า ตกลงด้วย หรือ คู่ด้วย

๑๙. **ประโยคที่ไม่สมเหตุสมผล** : มีเหตุผลที่ไม่เกี่ยวเนื่อง คนละเรื่องกันเลย
“ภาษาไทยเป็นภาษาที่ดีเพราะมีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของเราเอง”
ผิดตรงคำว่า “ที่ดี” ไม่ค่อยมีเหตุผลเลย แบบนี้ทุกภาษาในโลกเขาก็อ้างได้เหมือนกันว่า เขาก็มีภาษาที่ดีเหมือนกันเพราะเขาก็มีตัวอักษรและตัวเลขเป็นของตัวเอง

นักเรียนว่าควรให้เหตุผลอย่างไรดี ถ้าไม่ใช่คำว่า “ที่ดี” ครุคิดว่าควรใช้คำว่า เอกลักษณ์ จึงจะเหมาะสมกว่ากัน เพราะมีตัวอักษรและมีตัวเลขเป็นของตัวเองก็ต้องเป็นเอกลักษณ์ ลักษณะเฉพาะที่ไม่มีใครเหมือน และไม่เหมือนใคร

๒๐. **ประโยคกำกวม**

๑. ปัจจุบันแพทย์พยายามแนะนำการเลี้ยงเด็กให้ได้ขนาดพอดี
๒. ฉันไม่ชอบคนที่พูดมาก
๓. นายแดงจะร่วมอภิปรายเรื่องความสะอาดที่หอประชุมในวันนี้
๔. อาหารจานนี้แม่บอกให้น้องกินเอง
๕. ชาวบ้านนิยมใช้ไม้ไผ่สานแข่งใส่ปลาส่งขายกันจนเป็นที่รู้จัก
๖. ขนมหันนี้ใครหยิบไป
๗. ร้อนจังขอผ้าเช็ดหน้าหน่อย
๘. คนเป็นทำไมไม่ทำ
๙. เดี่ยวนี้เขาใหญ่มาก
๑๐. ตาคูณเป็นอะไร
๑๑. เย็นแล้วถึงจะแก้ไขก็ไม่ทัน
๑๒. ฉันเห็นเหมือนคุณ
๑๓. บริษัทนี้ถ้าเงินหาย เจ้าหน้าที่ต้องออก
๑๔. ของมันๆ อย่างนี้ใครจะไม่ชอบ
๑๕. ติดไฟหรือยัง
๑๖. หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วชักคิด
๑๗. โค้ชทีมชาติซ้อมนักกีฬาของเขา
๑๘. เราต้องทำงานอย่างมีแผน
๑๙. ข้าวเย็นกินเย็นๆ
๒๐. เด็กอะไรก็ไม่รู้นิสัยเสียใช้ไม่ได้
๒๑. เองงานชิ้นนี้ไปให้หัวหน้าดูซิ ฉันอยากให้ท่านเห็นด้วย

๒๒. พ่อพี่ชายลูกขึ้น พวกหล่อนก็ลูกไปตามเขา

๒๓. ใครตามตำรวจมา

๒๔. โจ๊กอุ่นหรือยังคะ

๒๕. เขาเป็นลูกติดแม่

๒๖. พรุ้งนี้ไม่ว่างมีนัดต้องผ่าตัด

๒๑. ประโยคที่วางส่วนขยายผิดที่

๑. ห้ามเด็ดขาดนั่งหลังการรถไฟ

๒. ครูเป็นทรัพยากรบุคคลในการส่งเสริมการศึกษาที่สำคัญ

๓. เขาเริ่มพัฒนาอย่างเร่งรีบเรื่องสาธารณูปโภคในหมู่บ้าน

๔. ประวัติศาสตร์แบบอาณานิคมไม่น้อย ให้อิทธิพลแก่การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย

๕. ปรากฏว่าเด็กมีแผลฟกช้ำดำเขียวที่ต้นขาจากการตรวจของแพทย์

๖. กรุงเทพมหานครกำลังเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วนเรื่องปัญหาน้ำท่วมขัง

๗. มีนักศึกษาหลายคนเข้าร่วมโครงการ “ถนนสีเขียว” รวมทั้งชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๘. เวลาอยู่ต่อหน้าธารกำนัลกิริยามารยาทควรระวังให้เรียบร้อย

๙. พรานป่าได้ฆ่าช้างตัวผู้และตัวเมียซึ่งมีลูกอ่อนเพื่อเอางาอย่างอำมหิตในเขตจังหวัดอุทัยธานี

๑๐. ชาวซึ่งแพร่หลายออกไปทั่วโลกที่น่าสลดใจนี้เกิดขึ้นเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์

๑๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดได้กล่าวหาว่าพฤติกรรมที่ทนายกฎหมาย ที่ออกอาชญากรรมและโหดเหี้ยมเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้น เป็นครั้งแรก

๑๒. ทหารเหล่านี้ได้รับคำสั่งให้หยุดยิงจากรัฐบาล

๑๓. พวกเขาไม่ได้ต่อสู้ตามที่ประกาศไว้อย่างสมศักดิ์ศรี

๑๔. เขาเป็นคนดีถ้าเขาจะไม่ดื่มเหล้า

๑๕. คนไทยในชุมชนเมืองนิยมอาหารตะวันตกซึ่งก่อให้เกิดปัญหาโรคอ้วนมาก

๑๖. คนใช้คอยหมอบทุกคน

๑๗. ครูลิลลี่ไปเยี่ยมสามีชั่วคราวที่อังกฤษ ๓ วัน

๑๘. การเดินทางให้ความรู้แก่เราทางอ้อม

๑๙. ฉันทิ้งออกมาเช่นชื่อรับพัสดุด้วยเท้าเปล่า

๒๐. ไฟได้ดับลงก่อนที่บ้านจะไหม้หมดด้วยฝีมือของตำรวจดับเพลิง

๒๑. เขาเห็นเด็กน้อยข้างชายหนุ่มที่กำลังกระโดดโลดเต้น

๒๒. เธอปลอบความทุกข์เขาให้คลาย

๒๒. ประโยคอ่านแบ่งวรรคตอนผิด

๑. แม่พระมา

๒. ขายน้อยบ่นถึงเสมอ

๓. พี่แก้วอยู่ไหน

๔. อย่างนั้นดีกว่า

๕. น้อยไปไหม

๖. บ้านหลังนี้ขายให้ลูกเขยคนอื่นไม่เกี่ยว
๗. มีข้าวพอกินไหม
๘. ถิ่นขายบ้านพี่
๙. อีกห้ากิโลว่าจะถึงรีบเดินเร็วเข้า
๑๐. ถ้าครูตกลงไปนักเรียนจะเสียใจ
๑๑. ปล้นรถทัวร์ระยอง-หนองคายคนขับไม่ยอมแจ้งตำรวจ
๑๒. ต่อมาดินแดนสุวรรณภูมิที่ติดกับพม่าก็กลายเป็นเมืองขึ้น
๑๓. ผู้ชายใจเหี้ยม ใช้เหล็กจิมหมึงตาบอด
๑๔. ชายผู้นี้คืออาจารย์นักแต่งเพลงผู้ยิ่งใหญ่ของไทย
๑๕. พี่เข็ญแล้วขายเสื้อผ้าที่จตุจักรเพราะขาดทุน
๑๖. น้ำมันออกอย่างนี้จะกินเข้าไปได้อย่างไร
๑๗. พี่สาวฉันไปอเมริกา ๔ ปี กลับมาไม่มีอะไรเหมือนเดิม
๑๘. พ่อไม่พอก็คือต้องมาหาน้องตี๋มอยู่เรื่อย
๑๙. ฉันไปที่วนครสวรรค์กับเพื่อนสองคน
๒๐. อ้อเนื้อสุนัขผมชอบกิน

๒๓. **ประโยคฟุ่มเฟือย**

๑. ทางเดินขึ้นภูเขาขรุขระไม่เรียบทำให้เดินลำบาก
๒. เขาเดินไปจนสุดถนนก็พบบ้านคนหลังหนึ่ง
๓. เด็กน้อยร้องตะโกนเสียงดังลั่น
๔. เขาถูกฆ่าตายที่หลังสวนเมื่อคืนวานนี้
๕. ขอท่านได้โปรดกรุณารับทราบเรื่องนี้ด้วย
๖. อนุชนรุ่นหลังควรรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย
๗. มติมหาชนส่วนใหญ่ไม่ยอมให้รัฐบาลขึ้นราคาน้ำมัน
๘. ครูลิลลี่ทำการสอบตั้งแต่ ๖ โมงเช้า
๙. ฝนตกตลอดวันตั้งแต่เช้าจรดเย็นจึงทำให้น้ำท่วม
๑๐. ผู้คนกำลังกระทำการรณรงค์เรื่อง ส.ส.ร.
๑๑. เขาเป็นหวัดในทุกครั้งที่ฝนตก
๑๒. ท่านจะซื้อสินค้าซึ่งมีราคาถูก
๑๓. เขามีความจำเป็นต้องรีบเดินทาง
๑๔. ศาสตร์ต่างๆ ล้วนอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนรู้ด้วยกันทุกวิชา
๑๕. นักกีฬาเงินวิ่งชนะเลิศเพื่อนร่วมชาติเดียวกัน
๑๖. กล้วยสุกนั้นนำมาทำเป็นขนมได้หลายชนิด
๑๗. พบศพชายไทยไม่ทราบชื่อถูกยิงตามลำตัวนอนตายอยู่ริมถนนวิภาวดี
๑๘. คุณควรเอาใจใส่ดูแลกับใบหน้าของคุณให้ดีที่สุด
๑๙. นักธุรกิจชาวเคนมาร์กให้ความสนใจที่จะมาร่วมลงทุนกับนักธุรกิจไทย

๒๐. พ่อค้าต่างก็หลบเลี่ยงในเรื่องของการตั้งราคาสินค้า
๒๑. อันที่จริงเรื่องที่ฉันเล่าให้ฟังนี้เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นจริงๆ
๒๒. ผลสืบเนื่องอันเลวร้ายที่ตามมาคือกรุงเทพฯ น้ำท่วมทั้งเมือง
๒๓. ขอเชิญผู้สนใจชมประติมากรรมกลางแจ้งนี้ด้วยตาตนเองที่ถนนสีลม
๒๔. โรงแรมขอขอบคุณที่ท่านให้ความสนใจในการให้บริการของเรา
๒๔. **ประโยคต่อไปนี้มีทั้งข้อเท็จจริงและทรรศนะ**
ให้ลูกศิษย์ลองหาคุณนะกะ
“น้ำที่ร่างกายต้องการต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากเชื้อโรคเราจึงควรดื่มน้ำที่ต้มแล้ว”
ครูถามว่า ทรรศนะอยู่น้ำหรือหลัง
ตอบว่า อยู่ตรง “เราควรดื่มน้ำที่ต้มแล้ว”
๒๕. **ประกาศอย่างเป็นทางการต้องขึ้นด้วย**
ประกาศ + หน่วยงาน เช่น ประกาศ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง + เรื่อง การป้องกันโรคทางเดินอาหารฤดูร้อนนี้

บทความ

ในบทความระว่างเจตวลือกเป็น หน้าตา ความหมาย ไกลเคียงกันอาจทำให้เรางได้

ระว่าง! นะคะ ครูจะขอยกตัวอย่างที่มีกออกข้อสอบมาให้ดูกัน

๑. แนะนำ = ชี้แจงให้ทำหรือปฏิบัติ, บอกให้รู้จักตามธรรมเนียม
๒. ตำหนิ = ดิเตียน
๓. เตือนสติ = เตือนให้รู้ตัว, เตือนให้ได้สติ
๔. ขอร้อง = ขอให้ช่วยเหลือ, ขอให้ทำตามทีขอ
๕. วิงวอน = เฝ้าร้องขอ, รำขอ, ขอด้วยอาการรอด, เฝ้าขอร้องให้ทำตามประสงค์
๖. บอก = พูดให้รู้, เล่าให้ฟัง, บ่งให้รู้
๑. สับสน = ปะปนกัน, ยุ่งไม่เป็นระเบียบ
๒. ฟุ้งซ่าน = ไม่สงบ, พล่านไป, สายไป
๓. ว้าวุ่น = สับสน
๔. พันเพือน = หลงไหล, เคลิบเคลิ้ม, เผลอสติ, คุ่มดีคุ่มร้าย
๑. สบายใจ = ไม่มีทุกข์ไม่มีร้อน
๒. ประทับใจ = ดิดอกดิจิตใจ, ฟังอยู่ในใจ
๓. กำลังใจ = สภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่นและกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง
๔. ภาคภูมิใจ = ภูมิใจ, รู้สึกว่ามีเกียรติยศ
๕. เห็นใจ = เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่น ดี หรือ ชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น
๑. ประสาน = ทำให้เข้ากันสนิท, เชื่อม
๒. ประมาณ = กะหรือคะเนให้ใกล้เคียงจำนวนจริงหรือให้พอเหมาะพอควร, ราวๆ
๓. ประเมิน = การประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น
๔. ประชุม = มารวมกันหรือเรียกให้มารวมกันเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง, มาร่วมพบกันเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง, โดยปริยายหมายถึงเอาสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันมารวมไว้
๑. กระแนะกระแหน = พูดกระทบหรือพูดเป็นเชิงเสียดสี
๒. กระทบกระเทียบ = เปรียบเปรยให้กระทบถึง
๓. ประชดประชัน = พูดหรือทำเป็นเชิงกระทบกระแทกแตกดัน
๔. ประจบประแจง = พูดหรือทำให้เขารักเขาชอบ

๑. แง้ให้ทราบ = แสดงให้รู้, บอกให้รู้
๒. ถามให้ตอบ = คำถาม
๓. บอกให้ทำ = ออกคำสั่ง
๑. ขมขื่น = รู้สึกเข้าใจแต่ฝืนไว้ เพราะไม่สามารถแสดงออกมาได้
๒. ตัดพ้อ = พูดต่อว่าด้วยความน้อยใจ, พ้อก็ได้
๓. เกียดแค้น = โกรธแค้น, เคืองแค้น
๔. ประชดประชัน = พูดหรือทำเป็นเชิงกระทบกระทั่ง, แดกดัน
๑. หวาดหวั่น = พรั่นกลัว, สะดุ้งกลัว, หวั่นหวาด
๒. หวาดกลัว = มีความรู้สึกกริ่งเกรง, รู้สึกสะดุ้งกลัว
๓. คึกคัก = แข็งแรง, กระปรี้กระเปร่า, มีชีวิตชีวา, ลักษณะที่มีผู้คนพลุกพล่าน
เข้าๆ ออกๆ มากกว่าปกติ
๔. อึกheim = ลำพองใจด้วยความคึกคะนอง
๑. อ่อนน้อม = แสดงกิริยาวาจาอย่างมีคารวะ, ยอมแพ้, สวามิภักดิ์
๒. ถ่อมตน = แสดงฐานะหรือความรู้ความสามารถต่ำกว่าที่เป็นจริง
๓. ย่าเกรง = เกรงกลัวเพราะเคารพนับถือ
๔. ทะนงในศักดิ์ศรี = ทะนง-ถือตัว หยิ่งในเกียรติของตัว ศักดิ์ศรี-เกียรติศักดิ์
๑. กระตือรือร้น = รีบร้อน, เร่งรีบ, ขมิขมั้น, มีใจฝักใฝ่, เร่งร้อน
๒. ประมาท = ขาดความรอบคอบ, ขาดความระมัดระวังเพราะทะนงตัว ความ
เลินเล่อ, การขาดความระมัดระวัง
๓. ย่อท้อ = ไม่คิดสู้เพราะขาดกำลังใจ
๔. มองการณ์ไกล = คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ถูกต้องหรือใกล้เคียง โดยอาศัย
เหตุผล หรือประสบการณ์ เป็นต้น, เห็นการณ์ไกล
๑. หดหู่ = ห่อเหี่ยวไม่ชื่นบาน, สลดใจ
๒. เสียหาย = รู้สึกอยากได้สิ่งที่เสียไปพลาดไป เป็นต้น ให้กลับคืนมา, รู้สึก
พลาดโอกาสที่ควรจะมีจะได้, รู้สึกไม่อยากจะเสียไปโดยไม่
ประโยชน์, อาลัยถึงสิ่งที่จากไป
๓. รังเกียจ = เกลียดเพราะรู้สึกขยะแขยงหรือไม่ชอบใจ
๔. ปลงตก = พิจารณาจนเห็นจริงแล้วปล่อยไปตามสภาพ
๕. กลัว = รู้สึกไม่อยากจะประสบสิ่งที่ไม่ดีแก่ตัว, รู้สึกหวาดเพราะคาดว่าจะ
ประสบภัย

๑. ให้ความรู้ = ความรู้-สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน, การค้นคว้าหรือประสบการณ์
๒. ให้อำนาจใจ = กำลังใจ-สภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่นและกระตือรือร้นพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง
๓. โน้มน้าวใจ = ชักชวนให้เห็นดีเห็นงามหรือให้อ่อนอ่อนตาม
๔. จรรโลงใจ = จรรโลง-พวงไว้ไม่ให้เซหรือไม่ให้ล้มลง, ผดุง, กำกับ, บำรุงรักษา และเชิดชูไว้ไม่ให้เสื่อม
๑. อธิบาย = ไขความ, ขยายความ, ชี้แจง
๒. บรรยาย = ชี้แจงหรืออธิบายเรื่องให้ฟัง เป็นต้น, เล่าเรื่อง
๓. พรรณนา = กล่าวเป็นเรื่องเป็นราวอย่างละเอียดให้ผู้ฟังนึกเห็นเป็นภาพ
๑. วิเคราะห์ = ไต่ตรอง, แยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้
๒. สังเคราะห์ = สร้างขึ้นใหม่
๓. สันนิษฐาน = ลงความเห็นเป็นการคาดคะเนไว้ก่อน
๔. ประเมินค่า = ประเมิน-กะประมาณค่าหรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น
๕. เสนอแนะ = เสนอ-ยื่นเรื่องราวความเห็นเพื่อให้ทราบให้พิจารณา หรือให้สั่งการแสดงให้เห็น, แนะนำ-ชี้ทางหรือวิธีการให้รู้โดยตรงหรือโดยอ้อม
๖. ตีความ = ชี้หรือกำหนดความหมาย, ให้ความหมายหรืออธิบาย, ใช้หรือปรับให้เข้าใจเจตนาและความมุ่งหมายเพื่อความถูกต้อง, วิเคราะห์ ถ้อยคำหรือถ้อยความในบทกวีหมายนิตกรรมสัญญา หรือเอกสารอื่นๆ ที่มีปัญหาสงสัย หรือที่มีความหมายไม่ชัดเจน เพื่อกำหนดความหมายอันแท้จริงของถ้อยคำหรือข้อความนั้น
๗. จับประเด็น = ประเด็น-ข้อความสำคัญของเรื่องที่แยกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา, ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย อันเป็นสาระสำคัญที่คู่ความยกขึ้นเป็นข้ออ้างได้ในคดี
๑. เตือนสติ = เตือนให้รู้ตัว, เตือนให้ได้สติ
๒. สั่งสอน = ชี้แจงให้เข้าใจและบอกให้ทำ
๓. ปลอบประโลม = ปลอบ-พูดเอาอกเอาใจให้คลายอารมณ์ขุ่นหมอง
๔. ปลงอนิจจัง = รู้สึกสังเวชใจว่าไม่น่าจะเป็นถึงเช่นนั้น
๑. กรรม = การ, การกระทำ, การงาน, กิจ, ผู้ถูกกระทำ
๒. อนิจจัง = ไม่เที่ยง, ไม่แน่นอน, เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ, คำที่เปล่งออกมาแสดงความสังสารสังเวช เป็นต้น
๓. สัจธรรม = ความจริงแท้
๔. สังสารวัฏ = การเวียนว่ายตายเกิด, สังสารวัฏ หรือวัฏสงสารก็ได้

๑. คำคม = ถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด
๒. คำขวัญ = ถ้อยคำที่แต่งขึ้นเพื่อเตือนใจหรือเพื่อให้เป็นสิริมงคล
๓. ภาษิต = ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวต่อกันมาช้านานแล้วมีความหมายเป็นคติ
๔. คำขวัญ = ถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร บางทีก็ใช้ว่าคำขวัญโวหาร, ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบ ต่อกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแอบแฝงอยู่
๑. ข้อสังเกต = สิ่งที่กำหนดไว้ให้สนใจเป็นพิเศษ
๒. คัดคะแนน = คะแนน-คำนวณเอาอย่างหายาๆ
๓. ข้อเตือนใจ = เตือนใจ-สะกิดใจ, ทำให้ระลึกได้
๔. การตัดสินใจ = ตัดสินใจ-ตกลงใจ
๑. ประโยชน์นิยม = นิยมประโยชน์, สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ
๒. อำนาจนิยม = นิยมอำนาจ-สิทธิ, อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตามไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่
๓. วัตถุนิยม = การให้คุณค่าแก่สิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม
๔. สมัยนิยม = ความนิยมในแต่ละสมัย
๑. ถ่อมตัว = แสดงฐานะหรือความรู้ความสามารถต่ำกว่าที่เป็นจริง
๒. ทำทนาย = ชวนวิวาท, ชวนให้ทดลองความรู้ความสามารถ
๓. รอบคอบ = ทั่ว ถ้วนถี่ เช่น พิจารณาอย่างรอบคอบ, ระวังเหตุการณ์ข้างหน้าข้างหลังเสมอ, ไม่เผอเรอ
๔. ใจกว้าง = มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
๑. แจ้ง = แสดงให้รู้, บอกให้รู้, กระจ่าง, สว่าง, ชัด
๒. เตือน = บอกให้รู้ล่วงหน้า, ทำให้รู้ตัว, ทำให้รู้สำนึก, ทักไม่ให้ลืม
๓. เสนอ = ยื่นเรื่องราว ความเห็น ญัตติ เป็นต้น เพื่อให้ทราบ ให้พิจารณาหรือให้สั่งการ
๔. สอน = บอกวิชาความรู้ให้
๑. บอกกล่าว = ร้องบอกให้ผู้อื่นเป็นพยานรับรู้ไว้
๒. แนะนำ = ชี้แจงให้ทำหรือปฏิบัติ, บอกให้รู้จักกันตามธรรมเนียม
๓. ตักเตือน = สั่งสอนให้รู้สำนึกตัว
๔. สั่งสอน = ชี้แจงให้เข้าใจและบอกให้ทำ

๑. เอ็นดู	= มีความรักใคร่, ปรานี
๒. ชื่นชม	= ปิติยินดี
๓. เสียดสี	= ถูกักัน, อาการที่วาทะกระทบกระเทียบเหน็บแนมด้วยความอิจฉา
๔. เหยียดหยาม	= ดูหมิ่น
๑. ยกย่อง	= เชิดชู
๒. ชื่นชม	= ปิติยินดี
๓. สงสาร	= รู้สึกเห็นใจในความเดือดร้อนหรือความทุกข์ของผู้อื่น, รู้สึกห่วงใยด้วยความเมตตากรุณา
๔. เห็นใจ	= เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่น ดีหรือชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น
๑. ผิดคาด	= นึกไว้, หมายถึง, มักใช้คู่กับคะเน
๒. เสียดาย	= รู้สึกอยากได้สิ่งที่พลาดไปเสียไป เป็นต้น ให้กลับคืนมา
๓. ตำหนิ	= ตีเตือน
๑. ประชด	= แกล้งทำให้เกินควรหรือพูดแตกคั้นเพราะความไม่พอใจ
๒. โกรธเค้น	= เค้น-โกรธเจ็บใจอยู่ไม่หาย
๓. ดูแคลน	= แสดงอาการเป็นเชิงดูหมิ่น หรือเหยียดหยามเขา
๔. เย้ยหยัน	= พูดหรือแสดงกิริยาถูกเยาะเย้ยให้ได้ยิน, ให้เจ็บใจให้โกรธ
๑. เห็นใจ	= เห็นน้ำใจว่าเป็นอย่างไร เช่นดี หรือชั่ว, ร่วมรู้สึกในความทุกข์ยากของผู้อื่น
๒. คับข้องใจ	= คับใจ-อึดอัดใจ, รู้สึกอึดอัดในจิตใจ, รู้สึกคับเค้นอยู่ในอกในใจ
๓. สลดใจ	= รู้สึกเศร้าใจแถมสังเวช, รู้สึกหดหู่ใจ
๔. เสียใจ	= ไม่สบายใจเพราะมีเรื่องไม่สมประสงค์ หรือผิดประสงค์
๑. หดหู่	= อาการที่รู้สึกห่อเหี่ยวไม่ชื่นบาน, สลดใจ
๒. เสียดาย	= รู้สึกอยากได้สิ่งที่พลาดไปเสีย ให้กลับคืนมา
๓. รังเกียจ	= เกลียดเพราะรู้สึกขยะแขยงหรือไม่ชอบใจ เป็นต้น
๔. ปลงตก	= พิจารณาจนเห็นจริงแล้วปล่อยไปตามสภาพ

การตีความ คำศัพท์ ในกรณีที่เรารู้จักศัพท์ตัวนั้นมาก่อน หนูจะอย่างไร เปรียบเทียบกับชีวิตจริง ถ้าสมมติต้องทำความรู้จักคนๆ หนึ่งภายในระยะเวลาอันแสนสั้น เราก็คงได้แต่สังเกตจากการแต่งกาย การพูดจา รสนิยมของคนๆ นั้น เหมือนกับการแปลคำศัพท์ที่เราไม่รู้จักรู้อลลิลี่จะสอนให้ดูบริบท

บริบท คือ คำแวดล้อม ลองมาตีความคำว่า “บุหลัน” กันดีกว่า ว่าแปลว่าอะไร

“บุหลันเลื่อนลอยฟ้าไม่ราตรี รัศมีส่องสว่างดังกลางวัน”

บุหลันต้องเป็นสิ่งที่อยู่บนฟ้า มีแสงสว่างเพราะดูจากคำว่า ไม่ราตรี และมีแสงมากด้วยส่องเหมือนกับแสงอาทิตย์ในเวลากลางวัน แสดงว่าบุหลันจะต้องอยู่ในเวลากลางคืน สรุปว่า บุหลันต้องเป็นสิ่งที่มีความสว่างในเวลากลางคืนและมีแสงมากด้วยนะคะ (นักเรียนตอบว่าอะไรกันคะ ดาวเทียมไม่ใช่) ขอเฉลยว่า บุหลัน คือ พระจันทร์ แบบนี้คือการตีความโดยดูจากบริบท นักเรียนต้องฝึกแบบนี้บ่อยๆ นะคะ

นักเรียนขวเวลาอ่านคำประพันธ์ หรือบทความก็ดี นักเรียนมักจะเจอคำถามที่ว่า “ให้แนวคิด ให้ข้อคิด ด้านใด” ครูจะลองให้หนูอ่านคำประพันธ์บทนี้เป็นชีวิตสุทรภู่นะคะ

“เหมือนบายศรีมีงานท่านถนอม เจิมแป้งหอมน้ำมันจันทน์ให้हरษา
พอเสร็จการท่านเอาลงทิ้งคงคา ต้องลอยมาลอยไปเป็นใบตอง”

ครูอยากถามว่ากลอนบทนี้ให้แนวคิด ข้อคิด ด้านใด ถ้าครูมีตัวเลือกให้หนูจะเอาไหมคะ ตัวช่วยคิดของครูมี ๔ คำ ให้หนูลองเลือกดูนะคะ

๑) พิธีกรรม	๒) ศิลปะไทย
๓) คำสอนทางศาสนาพุทธ	๔) ความเชื่อทางไสยศาสตร์

แนวคิด หรือข้อคิด จะไม่เหมือนสาระสำคัญ แนวคิดจะซ่อนอยู่ในคำที่ผู้เขียนได้แต่ง แต่สาระสำคัญอยู่ตรงที่เราจับประเด็นได้ใหม่กว่าใคร ทำอะไร ทำไม่ถึงทำอย่างนั้น

คำประพันธ์บทนี้ ถ้าถามว่า สะท้อนแนวคิดใด ต้องตอบว่า คำสอนทางศาสนาพุทธ เพราะคำประพันธ์บทนี้เป็นเรื่อง อนิจจัง แล้วใช้กับการนำไปเปรียบเทียบกับ บายศรี ว่าตอนพิธีในวันงานเทศกาลผ่านมาก็กราบไหว้บูชาบายศรี แต่พอหมดความสำคัญบายศรีก็ไม่มีคนมอง แสดงถึงความไม่เที่ยงแท้แน่นอน เขาตั้งใจจะสอนผู้อ่านว่าคิดแบบนี้ได้ไหม

ถ้าตอบ พิธีกรรม ศิลปะไทย หรือความเชื่อทางไสยศาสตร์ก็จะเป็นการมองผิวเผินแต่เปลือกภายนอก เรียนภาษาไทยต้องเรียนแบบวิเคราะห์ด้วยไม่ใช่การท่องจำแต่อย่างเดียว คิดไปเถิดสมองคนเราจะได้มีศักยภาพเวลาเจอเรื่องราวร้ายๆ จะได้มีปัญญา

การอ่านบทความ บางครั้งนักเรียนจะต้องเจอคำที่มีความหมายไม่ตรงตัว เราจะทำอย่างไรดี เช่น

“ปากควรหารหรือกระเพาะเสมอ” ถ้าคุณครูจะถามว่า “หารือ” จะหมายความว่าอย่างไร

๑) ประสาน	๒) ประมาณ	๓) ประเมิน	๔) ประชุม

กำลังมองอยู่ว่าท่านประชาจะมาตรวจหรือเปล่า “หารือ” คำนี้แปลตรงๆ ไม่ได้ เพราะปากกับกระเพาะคุยกันไม่ได้จึงตัด ประชุม ออกเสียก่อน

“การเลือกคำตอบในวิชาภาษาไทย ต้องตัดตัว ไม่ใช่ ออกไปก่อน” เหลือ ประสาน ประมาณ ประเมิน เราก็มาดูบริบท ปาก กับ กระเพาะ เขาทำอาการ หารือ กันเหมือนเขาพูดคุยกัน เพราะทั้งสองเป็นอวัยวะที่ทำงานเกี่ยวข้องกันต้องเจอกัน เพราะดูจากเขาใช้คำ หารือ พูดคุย ฉะนั้น

คำตอบ คือ ประสาน จริงไหมคะนักเรียน (ใช่ค่ะ ทั้งสวย ทั้งเก่ง ลูกศิษย์ใครหว่า)

โวหารทางร้อยแก้ว (กลวิธีการเขียน)

๑. อธิบาย = การทำให้ผู้รับสารเข้าใจ มี ๖ วิธี
๒. บรรยาย = การให้ข้อมูล
๓. พรรณนา = การให้รายละเอียดของบุคคล วัตถุ สถานที่
๔. สาธก = ยกตัวอย่าง
๕. เทศนา = สั่งสอน
๖. อุปมา = เปรียบเทียบ
๗. อภิป്രาย = โน้มน้าวใจ

ทรรศนะผู้เขียน = ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนอาจจะเป็นการเดา ประเมิน หรือแนะนำสั่งสอนก็ได้

อนุমান = คาดเดา

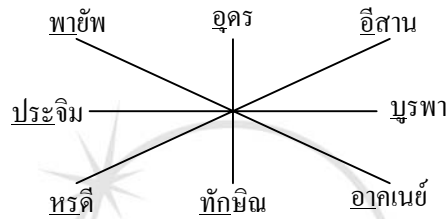
สาระสำคัญ = ประเด็นสำคัญของเรื่องบทความว่า ใคร ทำอะไร ทำไมถึงทำ

แนวคิด = ความคิดที่ได้จากการอ่าน ฟังเรื่องนั้น ข้อเสนอใจประมาณนี้

วรรณคดี

๑. ไวยากรณ์คำตระกูล “ไมโซ” ที่มักใช้ในวรรณคดี วรรณกรรมบ่อยๆ คือ “บ่ ห่อน ไป ไช้ มิ วิ อะ”
๒. ทิศทั้งแปด อยากรู้จึ่งว่า หรดี พายัพ อากเนย์ อยู่ตรงไหน ท่องสูตรนี้ “อุ อี บู อา ทัก ห ประ พา” แล้วเรียงทิศตามเข็มนาฬิกาแบบนี้

๓. เสียงจุดดนตรี หมายถึง มีวรรณยุกต์มากมาย หลายหลากเสียงในหนึ่งวรรค เช่น “โอ้อณาถนอเมืองไทยสมัยนี้”
มีเสียงวรรณยุกต์เรียงลำดับดังนี้ โท เอก เอก จัตวา สามัญ สามัญ เอก จัตวา ตรี
๔. “ปัญจมหานที” แม่น้ำ ๕ สายในอินเดียมีอะไรบ้าง
สรภู อจิรวดี คงคา มหิ ขมุนา
๕. กลิ่นเสียง (รวม) เช่น

กลิ่น	กลิ่น	กลิ่นเสียงเป็น	คั้น
อย่างนี้	อย่างนี้	กลิ่นเสียงเป็น	อย่างจี้
อย่างไร	อย่างไร	กลิ่นเสียงเป็น	อย่างเง
๖. กร่อนเสียง (ตัด) เช่น

หมากม่วง	กร่อนเสียงเป็น	มะม่วง
หมากพร้าว	กร่อนเสียงเป็น	มะพร้าว
ตัวขาบ	กร่อนเสียงเป็น	ตะขาบ
๗. แทรกเสียง (เสียงอะอยู่กลาง) เช่น

ลูกคุ่ม	→	ลูกกระคุ่ม
ลูกเคือก	→	ลูกกระเคือก
๘. จังหวะจุดดนตรี คือ แบ่งจังหวะการอ่าน แบ่งช่องไฟการอ่านให้ลงตัวพอดีกัน เท่าๆ กัน เช่น “วันและวังคั้นและวันห้วนและไหว” แบ่งได้วรรคละ ๓ วันและวัง คั้นและวัน ห้วนและไหว
๙. ครุ-ลหุ พยางค์เสียงหนัก พยางค์เสียงเบา
ลิลกับลี เป็นคำครุทั้งสองพยางค์
คำครุ คือ คำที่มีเสียงตัวสะกด จะเป็นแม่อะไรก็ได้ ไม่แบ่งแบบ กบด หรือ มะนงพะเวอะ ถ้าตัวสะกดไม่มีขอให้ประสมเสียงสระยาว อย่างคำว่า “ลี” ก็ถือว่าเป็นพยางค์หนักแล้ว
คำลหุ คือ พยางค์ที่ไม่มีเสียงตัวสะกดและต้องผสมสระเสียงสั้นเท่านั้น เช่น มะลิ ทั้ง มะ และ ลิ เป็นลหุทั้งคู่

๑๐. พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในอดีตถึงปัจจุบันมี ๒ ด้านสำคัญ คือ
 ๑. รัฐจักร บำรุงดูแลบ้านเมืองให้สงบเรียบร้อย ออกศึกทำสงคราม
 ๒. พุทธจักร บำรุงพระศาสนา
๑๑. บุคคล ๒ ท่านที่กวีจะพรรณนาถึงก็มี
 ๑. กษัตริย์
 ๒. นางอันเป็นที่รัก
๑๒. สิ่งของที่ไม่ใช่บุคคลที่กวีจะพรรณนาถึงก็มี
 ๑. วัฒนธรรม (มนุษย์สร้างขึ้น = วัด วัง บ้านเรือน การแต่งกาย ประเพณี การละเล่น)
 ๒. ธรรมชาติ (เกิดขึ้นเอง = ปลา ต้นไม้ นก ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ลำธาร)
๑๓. ความเชื่อที่กวีจะกล่าวถึงมี ๒ แนว คือ
 ๑. พุทธศาสตร์ (เชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว)
 ๒. ไสยศาสตร์ (ภูตผีปีศาจ สิ่งศักดิ์สิทธิ์)
๑๔. กลวิธีการแต่ง (กลวิธีการประพันธ์) แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน

๑. ภาพพจน์

๑. อุปมา
๒. อุปลักษณะ
๓. สัญลักษณ์
๔. นามนัย
๕. บุคคลวัต
๖. สัทพจน์
๗. อธิพจน์
๘. อวพจน์
๙. ปฏิพากย์

๑๐. อุปมานิทศน์ (เฮ้! ครูคะอุปมากับอุปมานิทศน์ต่างกันอย่างไร อ้อ! อุปมาเปรียบเทียบกับคำ ส่วนอุปมานิทศน์ เปรียบเทียบขาวๆ เป็นประโยชน์ขาวๆ)

๒. ความงามวรรณศิลป์

๑. สัมผัสสระ
๒. สัมผัสอักษร
๓. สัมผัสวรรณยุกต์
๔. จินตภาพ
๕. เสียงคู่ดนตรี
๖. จังหวะคู่ดนตรี
๗. คุณเสียงและคุณความหมาย
๘. เล่นคำ
๙. ซ้ำคำ

๑๐. หลากคำ
๑๑. พ้องเสียง
๑๒. กวีโวหาร = อลังการทางภาษา คำวิจิตร คำวิเศษมาหรา ศัพท์หรูหร่า
๑๓. ภาพชัดเจน = ให้คำขยายมากๆ วิเศษณ์มากมาย ถ้ามีการเปรียบเทียบเข้ามาช่วย จะทำให้ภาพชัดเจน
๑๕. พระบรมเชษฐาภาพของกษัตริย์ดูได้จาก
๑. กองทัพที่ยิ่งใหญ่
 ๒. เมืองขึ้นมากมาย
๑๖. ฉันทลักษณ์ของโคลง กลอน กาพย์ ฉันท์ ร่าย ที่ควรรู้
๑. กาพย์ฉบัง
 ๒. กาพย์สุรางคนางค์
 ๓. กาพย์ยานี
 ๔. กลอนแปด
 ๕. กลอนหก
 ๖. โคลงสี่สุภาพ
 ๗. โคลงสามสุภาพ
 ๘. โคลงสองสุภาพ
 ๙. อินทรวชิรฉันท
 ๑๐. วสันตฉลิตฉันท
 ๑๑. สยามมณีฉันท
 ๑๒. เปชฌนาทฉันท
 ๑๓. ร่ายกลบทกบเต็นต์อ้อยหอย
 ๑๔. ร่ายกลบทสลักเพชร
 ๑๕. ร่ายกลบทยติภังค์
 ๑๖. ร่ายกลบทนาคบริพันธ์
 ๑๗. ร่ายยาว
๑๗. ลักษณะนิราศ = เดินทาง → คิดถึงนาง → เปรียบเทียบ
๑๘. วิถีชีวิตคนไทยในอดีต
๑. ครอบครัวขยาย
 ๒. ทำนา
 ๓. รักถิ่นฐานบ้านเกิด
 ๔. นิยมให้ลูกหลานบวช
 ๕. เรียนหนังสือกับพระที่วัด
 ๖. นิยมให้บุตรหลานรับราชการ
๑๙. ใช้คำอุปมาอุปไมยเสียงธรรมชาติ = “พลหัวหน้าพะกันแกว่งดาวพินจะฉาด แกว่งดาบพินจะฉัด”
ฉาด ฉัด เป็นอุปมา และเสียงการพินดาบด้วย

๒๐. เล่นเสียง } สัมผัสสระ สัมผัสอักษร
เสียงไพเราะ }

๒๑. ประโยคขนานความ = คุณเสียงและคุณความหมาย
“ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว”

๒ วรรคมีจำนวนคำเท่ากัน มีคำเดียวกันที่ตำแหน่งเดียวกัน “ใน, มี”

๒๒. ซ้ำความ = “กูป้าเรอแก่พอกู กูป้าเรอแก่แม่กู” ซ้ำความจะเป็นซ้ำประโยค การซ้ำคำจะเป็นคำ

๒๓. การสัมผัสเสียงสระและพยัญชนะ คือ คำพวน เช่น “ฝนท่า ฟ้าหน”

๒๔. “ตั้งตรลบ โลกแล้ ฤปร่างรู้แพ้ ขณะผู้ใดดาล”

ตั้ง = ตรงนี้ไม่ได้เปรียบเทียบจึงไม่ใช่อุปมา

๒๕. นาฏการ = การร่ายรำ จัดเป็นจินตภาพเคลื่อนไหว

